

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

En studie om yrkesverksammas uppfattning om projektet Sluta skjut i Malmö

Amanda Vinnerborg & Maria Hallme

Kandidatuppsats (SOPA63)

VT2020

Handledare: Lars Ohlsson

Abstract

Authors: Amanda Vinnerborg and Maria Hallme

Title (translated): A study about professionals' perception of the project Sluta skjut in Malmö.

Supervisor: Lars Ohlsson

Assessor: Eva Palmblad

The aim of this study is to investigate professionals' perception of the project Sluta skjut in Malmö, Sweden. This will be done by examining the outcomes of the project, which are identified by the professionals along with their perception of the implementation of the Group Violence Intervention strategy (GVI). The chosen method is qualitative semi-structured interviews with 10 workers from various professions who are involved in the project. Police officers, social workers, probation officers, politicians, prosecutors, church representatives and representatives from non-profit organizations are all part of this study. The empirical material was analyzed using implementation theory and previous research. The material generated several different views on the project. The main results of the study involve different professional views on the implementation of the GVI strategy. We could identify that the view differed among the professions, some were more positive to the implementation of the strategy whilst others were more skeptical. The outcomes identified by the professionals depict a decline in shootings in Malmö, a successful collaboration between the involved institutions and that a part of the target group may feel harassed by the interventions.

Key words: Group Violence Intervention, Operation ceasefire, Sluta skjut, implementation theory, collaboration.

Förord

Vi vill främst tacka de yrkesverksamma inom Sluta skjut som deltagit med sin tid och energi för att möjliggöra vår undersökning. Utan ert engagemang och er kunskap hade vi inte kunnat genomföra denna studie. Vi vill även rikta ett stort tack till vår handledare Lars Ohlsson som erbjudit stöd och vägledning under hela processen. Slutligen vill vi tacka Maria Hallberg som hjälpt oss med korrekturläsning och språkvägledning.

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.1 Problemformulering	5
1.2 Syfte	6
1.3 Frågeställningar	6
2.0 Beskrivning av GVI-metoden	7
2.1 Operation Ceasefire	7
2.2 Group Violence Intervention	7
3.0 Kunskapsläge	9
3.1 Utvärderingar av GVI	9
3.2 GVI-metodens byggstenar	10
3.2.1 Kommunikation	10
3.2.2 Samverkan	11
3.2.3 Social kontroll	12
3.2.4 Legitimitet	13
4.0 Teori	14
4.1 Implementeringsteori	14
4.1.1 Stage of implementation	14
4.1.2 Core implementation components	15
4.1.3 Purveyors	16
5.0 Metod	17
5.1 Val av metod	17
5.2 Urval, undersökningspopulation	18
5.3 Arbetsprocess	19
5.4 Bearbetning och analys	20
5.5 Tillförlitlighet	21
5.6 Etiska överväganden	22
6.0 Resultat och analys	24
6.1 Implementering	24
6.1.1 Implementering av GVI-metoden i Malmö	24
6.1.2 Bemötande av GVI-metoden	26
6.1.3 Svårigheter som verkesverksamma identifierat med implementeringen	28
6.2 Utfall	32
6.2.1 Projektets påverkan	32
6.2.2 Samverkan	35
6.2.3 Trakasserier	37
7.0 Slutsats	39
8.0 Avlutande diskussion	41
9.0 Referenser	43
10.0 Bilagor	48
10.1 Intervjuguide	48
10.2 Samtyckesblankett	50
10.3 Informationsblankett	51

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Information om nya dödsskjutningar och sprängningar tycks rapporteras om på nyheterna dagligen (Canoilas 2020, Carlsson 2020, Kihlström 2020). Våld med skjutvapen påstås ha ökat i Sverige under de senaste åren. Människor är idag rädda att vara på fel plats vid fel tillfälle och att av misstag bli föremål för den dödliga ammunitionen. Malmö är en stad som under en längre tid varit hårt drabbad av kriminalitet och skjutningar. Dock visar statistiken på en stadigt nedåtgående trend de senaste åren. En rapport sammanställd av Polisen visar att det totala antalet skjutningar i region Syd har minskat från 95 skjutningar år 2017, 81 skjutningar år 2018 till 71 skjutningar år 2019 (Polisen 2020). Drygt hälften av alla skjutningar som förekommer i Region Syd sker i Malmö (Malmö Stad u.å.a). Att lösa denna problematik är något som ofta diskuteras inom både politik och socialt arbete. Stora nationella satsningar har gjorts för att minska kriminaliteten i hela Sverige. Projekt som Operation Rimfrost och införandet av en ny vapenlag som ökat minimistraff för grovt vapenbrott samt att man möjliggjort obligatorisk häktning har varit delar av satsningen (Khoshnood, 2019).

En lokal insats som 2017 påbörjades i Malmö för att minska det dödliga våldet är projektet Sluta skjut. Polismyndigheten tillsammans med BRÅ inledde projektet som drivs utifrån den beprövade metoden Group Violence Intervention (GVI) som utvecklats i USA (BRÅ 2020). Malmö är den första staden som använder sig av den amerikanska GVI-metoden i Sverige. Sluta skjut är ett av en rad olika projekt som har inletts i Malmö de senaste åren. Detta för att förebygga olika typer av brott och skapa en trygg och säker stad. Trygghetspatrullen som grundas på teorin Fixing Broken Windows och projektet Communities that care (CTC) är två exempel på andra pågående satsningar som görs i Malmö stad (Malmö Stad, 2020). Båda dessa projekt implementerar en amerikansk modell som har anpassats efter Malmös förutsättningar och behov, likt Sluta skjut. De har även gemensamt att de alla är samverkansprojekt där flera olika aktörer och myndigheter är involverade (ibid). Historiskt sett har samverkansprojekt inom människobehandlande organisationer varit svåra att genomföra och genererat tvetydiga resultat i Sverige (Anell & Mattisson 2009, s. 78-81, 85-87; Basic 2012 s. 217; Danermark & Kullberg 1999, s. 160). Det är därför av stor vikt att granska projekt som dessa.

Syftet med denna studie är dels att undersöka hur yrkesverksamma inom Sluta skjut ser på implementeringen av den amerikanska GVI-metoden samt vilka utfall de yrkesverksamma inom projektet kan identifiera. Utfall blir en konsekvens av hur väl implementeringen har genomförts. Dessa forskningsfrågor är av hög relevans att studera då de undersöker möjligheten att applicera en beprövad metod i en ny miljö samt hur väl ett sådant projekt kan lyckas. Det finns ingen tidigare forskning om projektet Sluta skjut eller om hur GVI-metoden fungerar i Sverige, därför blir denna studie än mer aktuell. Studien är av hög relevans för socialt arbete då det idag pågår flera olika brottsförebyggande projekt som implementerar en amerikansk modell i den svenska kontexten. I dessa projekt är socialtjänsten ofta en väsentlig aktör.

1.2 Syfte

Syftet är att undersöka yrkesverksamma inom projektet Sluta skjut i Malmö avseende deras uppfattningar av implementeringen av metoden Group Violence Intervention (GVI) samt vilka utfall de identifierat med projektet.

1.3 Frågeställningar

- Hur uppfattar yrkesverksamma inom Sluta skjut implementeringen av GVI-metoden i Malmö?
- Vilka utfall av projektet identifierar de yrkesverksamma inom Sluta skjut?

2.0 Beskrivning av GVI-metoden

2.1 Operation Ceasefire

Strategin Group Violence Intervention (GVI) har utvecklats av professorn David Kennedy för att minska skjutningar och våld mellan kriminella grupper (BRÅ, u.å.). GVI-metoden utvecklades först i Boston USA på 1990-talet under ett projekt med namnet Operation ceasefire. Boston var då en stad med stora problem med kriminalitet och skjutningar (Henderson, Peterson & Engel 2017, s. 281-288). I rapporten *The Boston Gun Project's Operation Ceasefire* beskrivs ökningen av dödsskjutningar av unga i Boston mellan sent 1980-tal och tidigt 1990-tal som en epidemi (Braga et al. 2001a, s. 1). Dråp bland personer under 24 år ökade då med 230 procent, från 22 offer 1987 till 73 offer 1990 (ibid.) Projektet bygger på samverkan mellan olika aktörer i samhället som tillsammans arbetar för att minska vapenvåld. Efter projektets start i Boston har metoden spridits vidare till flera andra städer världen över genom att utgå från samma grund men anpassa den till respektive land och stad. Malmö är första staden i Sverige som använder sig av GVI-metoden, detta i projektet Sluta Skjut

2.2 Group Violence Intervention

Malmö Stad skriver på sin hemsida att GVI-metoden fokuserar på ett välkoordinerat samarbete mellan aktörer, en smartare användning av resurser och på hur information kommuniceras till de kriminella (Malmö stad, u.å.b). Aktörer såsom polis, frivård, socialtjänst och civilsamhälle arbetar tillsammans på olika nivåer för att uppnå det gemensamma målet. Begreppet civilsamhälle omfattas av yrkesverksamma såväl som privatpersoner som på olika sätt kan bidra till projektet. Metoden går ut på att minska grupptricket som förespråkar våldshandlingar i kriminella grupper och samtidigt ersätta detta med en socialt förändrad syn på våldet. Detta uppnås genom ett offensivt polisarbete och en direkt dialog med de kriminella. Rättsväsendet, socialarbetare och samhällsmedborgare ingår i ett nära samarbete för att kommunicera ett tydligt budskap till förövarna. Meddelandet består av tre centrala delar: (1) ett budskap från rättsväsendet om att framtida våld kommer att mötas med tydliga och förutsägbara konsekvenser, (2) ett moraliskt budskap från samhället om att våld inte längre tolereras och (3) ett genuint erbjudande av hjälp till de som vill ha det (Crandall & Wong 2012, s. 80).

Ett Call-in är en stor del av arbetsmetoden och ses som ett av de främsta verktygen för att förmedla information. Ett Call-in riktas till gruppmedlemmar på villkorlig dom eller villkorlig frigivning som ett villkor för deras tillsynsstatus. Under ett Call-in uttrycks det att första gruppen att begå en skjutning eller grova våldsbrott efter mötet kommer att prioriteras av rättsväsendet. Fokus kommer då att läggas på hela gruppen och all illegal verksamhet som gruppen är delaktig i och inte bara på individen som utfört brottet (Henderson, Peterson & Engel 2017, s. 285). De inblandade aktörerna menar att fullt fokus från rättsväsendet får gruppmedlemmar att göra bedömningen att våld är "bad for business" och att detta kommer att avskräcka gruppmedlemmarna från att utöva våld och använda skjutvapen (ibid). Något som också framförs under ett Call-in är att det finns ett stort engagemang från aktörerna att hålla gruppmedlemmarna oskadda, vid liv och ur fängelse. Samhället står tillsammans mot våldet men för samhällets medlemmar. Med detta önskar man förmedla att samhället vill bekämpa det våld som förekommer men samtidigt hjälpa de kriminella som utför våldet. I Sverige är Konsultationsteamets avhopparverksamhet i Malmö en verksamhet som samarbetar med projektet. De arbetar med att utifrån avhopparens behov av stöd och skydd hitta lösningar för att underlätta övergången från en kriminell livsstil.

De individer som kommer till ett Call-in uppmanas flera gånger att diskutera mötet med sina gruppmedlemmar och föra informationen som förmedlats vidare. Utförandet av ett Call-in ser nästan likadan ut oberoende av var det utförs. Det finns en moderator som leder mötet, förklarar reglerna och presenterar de olika talmännen. Något som betonas i tidigare forskning är att ett Call-in kräver stora förberedelser (Crandall & Wong 2012, s. 31). Eftersom meddelandet som man önskar förmedla är tydligt kan avvikelser från manus inte bara vara ineffektivt utan också direkt skadligt. Impulsiva, respektlösa och utmanande uttalanden kan riskera att en grupp istället provoceras och medvetet trotsar det meddelande som förmedlas under mötet (ibid). För att minimera risken att detta sker genomförs en generalrepetition av varje Call-in utan målgruppens närvarande. Ett annat sätt att förmedla budskapet till målgruppen utanför Call-in är genom så kallade Custom Notifications. Då tar representanter från polisen samt avhopparverksamheten kontakt med en klient i taget, exempelvis hemma hos klienten. Detta arbetssätt ökar möjligheterna att nå ut till fler inom målgruppen då dessa klienter inte behöver vara aktuella hos kriminalvården för att kontaktas.

3.0 Kunskapsläge

I sökningen efter tidigare forskning har vi främst använt oss av sökmotorn LUBSearch samt tryckta böcker inom ämnet. Vi har använt oss av sökord som “Boston miracle”, “Group Violence Intervention”, “Operation ceasefire”, “legitimacy”, “social kontroll”, “communication crime” samt “samverkan”. Vi har även valt att kombinera dessa sökord för att hitta relevant forskning. Vi har valt att undersöka både svensk och internationell forskning. Forskningen är främst hämtad från socialt arbete och kriminologi.

3.1 Utvärderingar av GVI

Forskning kring GVI-metodens resultat är tvetydiga. Bostons Operation ceasefire, det första projektet att använda metoden, har fått både kritik och blivit hyllat. Mycket talar dock för att projektet varit framgångsrikt efter dess start 1996. I Boston gick det genomsnittliga antalet dödade i dråp bland unga (under 24 år) från 44 per år mellan 1991-1995 till 26 per år 1996, till 15 per år 1997 (Braga et al 2001b, s. 55). Man kunde se en minskning av dråp bland unga i Boston redan första månaden efter projektets start (ibid s. 58). Trots dessa positiva siffror visar de inte hela bilden. Vissa kritiker menar att det nödvändigtvis inte behövde vara just Operation ceasefire som var den dominerande faktorn som bidrog till minskningen av dråp bland unga. Andra projekt som pågick under samma tid i Boston kan också ha påverkat minskningen (Cook & Ludwig 2006, s. 696). Detta är också kopplat till att man såg en minskning av dråp bland unga redan året innan projektet inleddes (Fagan 2002, s. 137). Detta talar också mot Operation ceasefires faktiska påverkan (ibid).

Forskning har också gjorts för att se om det skett liknande trender, med minskning av dråp bland unga, i andra storstäder i USA. Det har bland annat gjorts en studie som jämfört 95 andra städer med Bostons statistik (Rosenfeld, Fornango & Baumer 2005, s. 435). Resultatet visar att Boston hade en större procentuell minskning av dråp bland unga jämfört med resten av städerna. Bostons procentuella minskning var 30 % medan genomsnittet av den procentuella minskningen i hela studien var 16 %. Detta ansågs dock vara en för liten skillnad och forskare drog slutsatsen att resultatet var inte var statistiskt säkerställt (ibid).

Trots kritik riktad mot Operations ceasefire visar majoriteten av forskningen på att det skett en minskning av dråp bland unga på grund av projektet. Under 2007 utfördes Operations ceasefire på nytt i Boston, GVI-metoden användes återigen men med vissa förbättringar. En

utvärdering gjordes då av projektet som jämförde de kriminella grupper som fått ta del av interventionerna med andra kriminella grupper som inte fått ta del av projektet. Resultatet visar att grupperna som varit med i Operation ceasefire var involverade i 31 % mindre skjutningar än gruppen som inte var med i projektet (Braga, Hureau & Papachristos 2014, s. 134)

Andra städer har, likt Boston, haft tvetydiga resultat när de utvärderat projekt som använt sig av GVI-metoden (Henderson, Peterson & Engel 2017, s. 285-288). Utvärdering av till exempel Newark operation ceasefire visade att det inte fanns någon statistisk skillnad i om projektet minskade det dödliga våldet i staden eller inte. Trots det visar utvärderingen att effekterna av projektet var ett steg i rätt riktning (Boyle et al 2010, s. 106). I Cincinnati kunde de istället se att skjutningarna minskat med 18,5 % månaden efter ett Call-in men att trenden inte följde under månaderna efter. Call-in hade alltså en direkt effekt på kriminellas beteende men att det är oklart om det ledde till att de slutade skjuta i längden (Henderson, Peterson & Engel 2017, s. 290-291). Likt Boston har de flesta projekt som använt sig av GVI-metoden haft olika resultat som visar på hur effektivt projektet faktiskt varit. Det är dock viktigt att ha i åtanke att projekten hela tiden blivit individuellt anpassade för varje specifik stad och att det därför kan vara problematiskt att jämföra resultaten.

3.2 GVI-metodens byggstenar

GVI-metoden grundar sig på flera koncept och vi har identifierat fyra stycken byggstenar som alla anses vara centrala för metodens effektivitet och resultat. Kommunikation, samverkan, social kontroll och legitimitet är de byggstenar vi har identifierat som anses ha stor betydelse för projektets framgång. Vi har valt att inkludera forskning om dessa brottsförebyggande koncept i en svensk kontext. Detta eftersom de bidrar till en större förståelse för hur GVI-metoden är uppbyggd och hur man arbetar med strategin. Vi anser att följande information är nödvändig då den bidrar till en större förståelse.

3.2.1 Kommunikation

Kommunikation anses vara en väsentlig del av GVI-metoden då det är genom kommunikation som det centrala budskapet förmedlas. Forskning av Rolf Granérs, f.d. lektor i Polisvetenskap och forskningsansvarig vid Polisutbildningen, visar att kommunikation används som ett väsentligt verktyg inom det polisiära arbetet med kriminella i Sverige. Hans avhandling,

Patrullerande polisens yrkeskultur, visar bland annat att de flesta poliser som han intervjuat helst undvek att bruka våld i sitt arbete och fokuserade hellre på förmågan att verbalt kunna hantera en situation (Granér 2004, s. 205). Granér talar om det tuffa respektive mjuka förhållningssättet. Det tuffa förhållningssättet kännetecknas av en maktrelation präglad av dominans. Det beskrivs med följande ord; “Via intryck av fysisk styrka och potens eftersträvades att framkalla underkastelse och därmed åstadkomma snabba resultat” (Granér 2004, s. 203). Det mjuka förhållningssättet, det som enligt Granér idag eftersträvas av de flesta, bygger istället på en mer jämn maktrelation mellan polis och de kriminella. Det domineras av nyckelord som samarbete och ömsesidighet (Granér 2004, s. 204). Granér beskriver att våldet då minimeras och att respekten istället förmedlas genom att inge förtroende och att minsta möjliga skada (fysisk och psykisk) av den andra parten ses som viktigare än snabba resultat (ibid). “Istället för muskelkraft var medlet kommunikation” är de ord som Granér väljer att beskriva det nya mjuka förhållningssättet med (ibid). Poliser ska idag i största möjliga mån kommunicera för att lösa en situation istället för att bruka våld. Våldet bör endast användas när kommunikation inte fungerar och det finns en fara för liv.

3.2.2 Samverkan

En viktig del av projektet Sluta skjut är samverkan mellan olika aktörer i samhället såsom socialtjänst, polis, kriminalvård och civilsamhälle. Det finns mycket forskning kring samverkan och dess effektivitet. Många hyllar fenomenet medan andra är kritiskt inställda. Anders Anell och Ola Mattisson (2009, s. 93–94) skriver i boken “*Samverkan i kommuner och landsting: en kunskapsöversikt*” att samverkansprojekt kräver mycket tid och arbete samt att det initialt är osäkert huruvida projektet kommer bli framgångsrikt eller ej. De beskriver att det ofta finns flera motstånd när det kommer till samverkan. Enligt dem är den största anledningen till ett misslyckat samarbete att aktörer har olika mål och intressen (ibid). Detta skapar konflikter som hindrar samverkan. Även om det finns en samsyn kring målet kan det finnas oenighet kring vilken del de olika aktörerna har i projektet. Detta identifieras också som ett hinder inom samverkan. Anell & Mattisson (2009 s. 93–94) betonar att en positiv grundinställning till samverkan är viktigt. Trots att det finns många hinder och svårigheter när det handlar om samverkan finns det identifierade faktorer som underlättar.

Goran Basic (2019, s. 245) beskriver i sin forskning om framgångsrik samverkan att ett gemensamt mål är den viktigaste faktorn för lyckad samverkan. Han identifierar också i tidigare forskning på samma ämne (2018, s. 203–204) att det är av stor vikt att skapa en

allians mellan aktörer. Även ett förtroende för det andra aktörerna i projektet identifierar Basic (ibid) som en viktig komponent.

3.2.3 Social kontroll

Social kontroll anses vara en väsentlig del av GVI-metoden. Social kontroll kännetecknas av processer och mekanismer som medför att samhällsmedborgare handlar i enlighet med samhällets eller den sociala gruppens regler, normer och värderingar (Nationalencyklopedin u.å.). Det finns två olika typer av social kontroll; formell och informell. Den formella sociala kontrollen utövas av regeringen och andra organisationer som använder lagstiftning och sanktioner såsom böter och fängelse för att bibehålla social kontroll (ibid). Den informella sociala kontrollen består av oskrivna regler, normer och värderingar. Den skildrar, på samma sätt som den formella kontrollen, vilka beteenden som accepteras och vilka som inte gör det. Genom socialisering med familjemedlemmar och civilsamhälle internaliserar individen gruppens normer och lär sig vad som accepteras och inte (ibid). Informell social kontroll anses ha stor betydelse för att minska våld i ett samhälle, främst när samhället är mindre individanpassat (Warner & Burchfield 2011, s. 606-607).

Travis Hirschis forskning bygger på idén om att brottslighet ökar när banden som individen har till samhället försvagas. Hirschi förklarar att det är våra band till samhället som säkerhetsställer att vi handlar utifrån samhällets regler (Costello 2017, s. 33). Hans forskning förklarar att sociala band hindrar individer från att begå brott då det kan förstöra och få negativa konsekvenser för individens sociala relationer och mål (ibid). Hirschis teori tar avstamp i att alla individer har möjlighet att begå brott men att det undviks av dem som vill upprätthålla familjära och sociala band (Ministry of Children, Community and Social Services 2016).

Den sociala kontrollen i Sverige bibehålls till största del av den formella sociala kontrollen på grund av det välfärdssystem som vi har. I Sverige arbetar man på statlig nivå för att hantera sociala risker och värna om medborgares sociala trygghet (Nygård 2013, s. 161).

Välfärdssystemet eftersträvar att ge samtliga medborgare ekonomisk grundtrygghet, möjlighet till delaktighet och deltagande i samhället samt förutsättningen till god hälsa och tillgång till vård (Försäkringskassan 2019). Den sociala kontrollen i USA däremot, bibehålls främst med hjälp av den informella sociala kontrollen av civilsamhället. Detta beror på att USA:s välfärdssystem ser annorlunda ut jämfört med det svenska. USA har den liberala

välfärdsregimen där individen har det största ansvaret och statens roll är mer begränsad (Nygård 2013, s. 50 & 62). I USA är klyftorna stora och ojämlikheten hög och det finns inte samma skyddsnet som i Sverige (ibid). Där är det istället främst civilsamhället med kyrkosamfund och välgörenhetsorganisationer som arbetar för att erbjuda hjälp och stöd samt finansiera sociala insatser. Av denna anledning är amerikanska medborgare mer beroende av varandra för stöd än vad man är i Sverige. Detta kan även beskrivas som att USA har ett starkare "community" än man har i det svenska samhället.

3.2.4 Legitimitet

Legitimitet har identifieras som en byggsten eftersom GVI-metoden lägger stor vikt vid att myndigheter, främst polisen, måste ha legitimitet och tillit hos målgruppen för att uppnå målet med projektet. För att projektet ska erhålla legitimitet krävs det att polisen och de andra myndigheterna fullföljer sina budskap. Om löftet om att lägga full fokus på den mest våldsamma grupperingen inte fullföljs kommer målgruppen snabbt inse att löftet egentligen var tomma ord och projektets legitimitet sjunker (Henderson, Peterson & Engel 2017, s. 285). Tidigare forskning visar att hög legitimitet hos institutioner minskar våld (Tuttle, 2019, s. 14-15). Det finns flera olika anledningar till varför legitimitet minskar brottslighet. Ett exempel är att unga män som står utanför samhället har större benägenhet att bruka våld för att uppnå status och sammanhang. Genom att minska utanförskapet hos dessa unga män med hjälp av legitimitet till institutioner bidrar man till färre konflikter och brukande av våld (ibid). I tidigare projekt som använt sig av GVI-metoden har man arbetat för att höja legitimiteten hos främst polisen.

Begrepp som är nära besläktade med legitimitet är trovärdighet och tillit. Att medborgare har förtroende för myndigheter, politiker och organisationer beskriver forskaren Rolf Hedquist som väsentligt. Han förklarar att avsaknaden av förtroende gör att medborgare känner misstänksamhet gentemot dessa parter, något som skadar relationen (Hedquist 2002, s. 6). För att ett meddelande ska nå fram och respekteras av målgruppen krävs det att målgruppen känner tillit och trovärdighet till de som kommunicerar meddelandet (Hedquist 2002, s. 19).

4.0 Teori

Vi har valt att använda oss av Dean L Fixsen et al. (2005) implementeringsteori. Denna teori valde vi då studien undersöker yrkesverksamma inom projektet Sluta skjut avseende deras syn på implementeringen av arbetsmetoden Group Violence Intervention (GVI) samt projektets utfall. Vi har valt att använda oss av Fixsen et al. (2005) implementeringsteori eftersom den både kan förklara de olika implementeringsfaserna som varje implementeringsprojekt genomgår samt hur man uppnår en framgångsrik implementering. Denna teori möjliggör därför att man kan skapa sig en bred uppfattning och kan analysera en implementering på flera nivåer. Eftersom utfall blir en konsekvens av implementeringen kommer Fixsen et al (2005) teori även att användas för att analysera de utfall som de yrkesverksamma identifierat. Denna teori tillåter således oss att analysera vårt material ytterligare och ger oss de verktyg som krävs för att besvara våra frågeställningar.

4.1 Implementeringsteori

Fixsen et al. (2005) teori om implementering är ett pragmatiskt ramverk som identifierar sex implementeringsfaser (stages of implementation) och sju kärnkomponenter (core implementation components) för en lyckad implementering. Dessa ramar beskrivs vara kritiska i implementeringsprocessen av evidensbaserade metoder. Teorin presenterar även begreppet purvokes som en väsentlig del av implementeringsprocessen. Teorin och dess begrepp kommer vidare förklaras i avsnittet. I vår uppsats kommer vi utgå ifrån Fixsen et al. (2005) teori om implementering för att förstå och utvärdera hur projektet Sluta skjut har implementerat GVI-metoden. Viktigt att ha i åtanke är att en implementeringsprocess tar flera år att utveckla, Fixsen et al. (2005, s. 17) beskriver att det ofta handlar om två till fyra år innan implementeringen är fullbordad.

4.1.1 Stage of implementation

Fixsen et al. (2005) har identifierat sex faser som anses påverka varandra under implementeringsprocessen. Vi har i denna undersökning valt att endast fokusera på de fyra första faserna för att analysera implementeringsprocessen då innovation och hållbarhet först kommer att bli aktuella när en implementering är fullt genomförd. Eftersom Sluta skjut i Malmö är ett projekt som är under utveckling kan dessa komponenter ännu inte analyseras.

Den första fasen, *utforskande* (exploration and adoption), har som syfte att undersöka matchningen av samhällets behov, evidensbaserad praxis och samhällets resurser för att avgöra om implementeringen bör påbörjas eller ej (Fixsen et al. 2005, s. 15-16). Under den första fasen undersöks även alternativ, möjligheter samt motstånd för förändringen. Fixsen et al. (ibid) beskriver att utforskandet vanligtvis genererar en tydlig implementeringsplan med arbetsuppgifter och tidslinjer som underlättar implementeringen av programmet (ibid).

Installation (program installation) är den andra fasen i processen. Denna fas representerar en förberedande del där nödvändigt strukturellt stöd skapas. Resurser planeras och fördelas i denna fas. Man arbetar med frågor som exempelvis berör personal, ekonomiska resurser, policyutveckling med mera (ibid).

Initial implementering (initial implementation) är den tredje fasen och riktar sig till den period då organisationen börjar arbeta med en evidensbaserad praxis eller program. Denna fas karaktäriseras av förändringar. Fixsen et al. (2005, s. 16) skriver att utbildning, träning och tid kommer att behövas i detta stadie för att anpassa sig till de nya kompetensnivåerna, organisationskapaciteten och den nya organisationskulturen som implementeringen innebär.

Den fjärde fasen är *full implementering* (full implementation) och innebär att metoden blivit rutinmässig praxis i organisationen och att metoden används som det är menat (Fixsen et al. 2005, s. 16-17). Innovationen är nu väl integrerad i arbetet hos arbetarna samt att den är rutinmässig och stöds av chefer och administratörer.

4.1.2 Core implementation components

I vår undersökning kommer vi att använda oss av Fixsen et al. (2005) fem av sju kärnkomponenter för att beskriva hur en organisation når en framgångsrik implementering. Vi har valt att bortse från de två sista kärnkomponenterna, Administrativt stöd och Systeminterventioner, då dessa är mer inriktade mot administrativa och beslutfattandeorgan snarare än de yrkesverksamma som vi valt att fokusera på i denna studie. Samtliga interaktiva kärnkomponenter kan användas för att maximalt influera implementeringen som sker. Komponenterna kan även komplettera varandras brister och styrkor, om en av komponenterna brister kan den vägas upp av en annan komponents styrka.

Den första kärnkomponenten, *personalurval* (staff selection), handlar om att välja rätt personal för jobbet. Här handlar det dels om saker som utbildning och tidigare arbetslivserfarenheter men också om saker som villighet att lära sig nya saker och ett gott omdöme (Fixsen et al 2005, s. 28-29).

Den andra kärnkomponenten, *utbildning innan och under arbetes gång* (preservice and in-service training), fokuserar på att personal ska lära sig om den nya metoden. Personalen behöver lära sig när, var, hur och med vem som ska nyttja detta nya sätt att arbeta på. Genom att utbildas både innan och under arbetets gång får personalen möjlighet att utveckla sina kunskaper samt få feedback i en trygg miljö (Fixsen et al. 2005, s. 29).

Den tredje kärnkomponenten, *kontinuerlig coaching och konsultation* (ongoing coaching and consultation), handlar om att kunskapen från utbildningen verkligen ska förankras hos personalen. För att det nya arbetssättet ska fungera krävs det att personalens beteende ändras och att de får stöd och tips från någon form av coach som kan hjälpa dem i denna process (ibid).

De fjärde och femte kärnkomponenterna är *personalutvärdering* (staff performance evaluation) och *programutvärdering* (program evaluation). Dessa handlar om att utvärdera personal och program effektivitet för ytterligare förbättringar. Här ligger fokus på att utvärdera hur det gått med implementeringen och denna del används som redskap på beslutsfattande nivåer (ibid).

4.1.3 Purveyors

Purveyors är ett begrepp som ingår i Fixsen et al. (2005) teori om implementering. Det definieras som en individ eller en grupp av individer som representerar ett program som aktivt arbetar som en kommunikationslänk för att genomföra praxisen eller programmet med god effekt (Fixsen et al. 2005, s. 14). Författarna skriver vidare att *purveyors* möjliggör för en bättre implementeringsprocess på grund av deras expertis och erfarenhet. De har möjlighet att enklare uppmärksamma faktorer som kan komma att skapa problem i programmets framtid. Troliga lösningar kan då initialt tillämpas innan problemet uppstått. Detta beskrivs skapa ökat förtroende och underlätta när svårigheter väl uppkommer (ibid). Begreppet kommer i vår undersökning användas för att analysera hur projektet Sluta skjut har använt sig av dessa individer för att genomföra och underlätta implementeringen av strategin i Malmö.

5.0 Metod

5.1 Val av metod

Vi har valt att använda oss av en kvalitativ metod i denna studie eftersom den ger oss möjlighet att skapa djupare förståelse av projektet Sluta skjut. Det finns flera skillnader mellan ett kvalitativt och kvantitativt tillvägagångssätt men i grunden handlar det om två olika sätt att förstå sin omgivning (Bryman 2018, s. 487). Då syftet med denna undersökning är att ta reda på yrkesverksammas uppfattningar om projektet Sluta skjut i Malmö är det således bäst att använda en kvalitativ metod. Vi vill närmare undersöka hur yrkesverksamma inom Sluta skjut ser på implementeringen av GVI-metoden samt vilka utfall yrkesverksamma identifierar. Detta ger en kvalitativ metod oss bäst möjlighet till.

På grund av rådande omständigheter med smittspridningen av Covid-19 har vi fått direktiv från Lunds Universitet att all empiri ska samlas in digitalt och att inga intervjuer bör genomföras personligen. Vi har i denna undersökning därför valt att genomföra telefonintervjuer och en videosamtalsintervju för att samla in vår empiri. Vi har valt att använda oss av semistrukturerade intervjuer och genomföra telefonintervjuer och videosamtal med yrkesverksamma då dessa är lättare att koordinera än metoder som gruppintervjuer eller World Café. Både gruppintervjuer och World Café hade givit oss möjligheten att få en bredare bild av det vi vill undersöka, dock får vi med hjälp av semistrukturerade intervjuer istället en djupare förståelse.

Alan Bryman beskriver att flexibiliteten i semistrukturerade intervjuer tillåter att frågorna under intervjuernas gång kan anpassas till det som anses vara viktigt och relevant utifrån varje intervjuperson, till skillnad från en strukturerad intervju (Bryman 2018, s. 562-564). För att kunna undersöka professionellas uppfattningar krävs en flexibel metod som möjliggör för fördjupning av vissa frågor. Semistrukturerade intervjuer är därför en lämplig metod att använda för att undersöka vårt syfte. En begränsning som ofta diskuteras inom kvalitativ forskning är att undersökningarna tenderar att bli subjektiva eftersom att det är forskaren som leder intervjuerna och därmed fattar besluten om vilka frågor som ska ställas och vad som anses vara viktigt (Bryman 2018, s. 484). Dock är detta en nackdel som är svår att eliminera då all forskning alltid har en möjlighet att bli subjektiv.

5.2 Urval, undersökningspopulation

För att identifiera de professionella som vi har intervjuat valde vi att titta närmare på de samarbetspartners som arbetar med projektet. Vi fann en video på Malmö stads hemsida som visade generalrepetitionen av hur ett Call-in går till. Videon presenterade namn på representanter från olika aktörer som medverkar i projektet. Utifrån informationen som videon gav valde vi att intervjua poliser, frivårdsinspektörer, åklagare, flera som representerar civilsamhället samt socialsekreterare från avhopparverksamheten som också är projektansvariga för Sluta skjut. Vi ringde till de som vi kunde hitta telefonnummer till och resten kontaktades via E-mail.

Vi utgick till en början från ett målinriktat urval. Bryman skriver att ett målinriktat urval handlar om att på ett strategiskt tillvägagångssätt välja ut specifika respondenter som är relevanta för den undersökning som görs (Bryman 2018, s. 498-499). Respondenterna som videon genererade kunde hjälpa oss att få vidare kontakt med flera som var verksamma inom projektet, så kallat snöbollsurval. Snöbollsurval karaktäriseras av att forskaren tar kontakt med någon eller några relevanta respondenter och sedan använder deras kontaktnät för att få kontakt med ytterligare respondenter (Bryman 2018, s. 245). En viktig etisk aspekt att tänka på när vi använder oss av snöbollsurval är att våra resultat blir beroende av vilka respondenterna väljer att hänvisa oss vidare till. Det finns då en risk att våra resultat endast speglar *en* synvinkel och att vi därmed går miste om ett annat perspektiv. Det som talar för vår undersökning är att arbetsgruppen som är kärnan i projektet är relativt liten och att vi har intervjuat majoriteten. Detta talar därför mot att vi får ett vinklat resultat.

Vi har valt att främst fokusera på personer som anses vara ledande aktörer inom projektet till exempel genom att intervjua projektledare samt koordinatörer. Vi har även valt att intervjua aktörer som inte har en lika ledande roll till exempel politiker, åklagare och diakon. Detta gör att respondenterna har olika kunskaper och framträder olika mycket i vår analys. Vi har valt att ha en stor bredd på vårt urval för att skildra en översiktlig bild av projektet med olika infallsvinklar från majoriteten av de involverade aktörerna. Samtliga respondenter har varit med sedan projektets start. På grund av tidsbegränsning hade vi inte möjlighet att intervjua flera yrkesverksamma från samma profession, utan endast en till två från varje. Detta gör att resultaten som framställs i undersökningen inte kommer att vara representativa för alla som arbetar med projektet, utan grundar sig på respondenternas personliga uppfattningar. Vi

genomförde totalt nio intervjuer med tio respondenter, en av intervjuerna genomfördes med två professionella samtidigt. Våra respondenter presenteras i följande tabell:

Fiktiva namn	Profession	Representerar inom projektet
Ture	Polis	Poliskoordinator
Carina	Frivårdsinspektör	Frivårdskoordinator
Carl	Frivårdsinspektör	Frivårdskoordinator
Helen	Verksamhetschef på ideell organization	Civilsamhället
Adam	Polis	Poliskoordinator
Klara	Diakon	Civilsamhället
Magnus	Åklagare	Åklagarmyndigheten
Filip	Kommunpolitiker	Malmö Stad
Leila	Socialsekreterare	Projektledare
Frida	Socialsekreterare	Projektledare

5.3 Arbetsprocess

Samtliga intervjuer inleddes med bakgrundsfrågor och gick sedan vidare till mer specifika frågor angående projektet. Syftet med bakgrundsfrågor är att det är ett bra sätt att inleda en intervju på och som får intervjupersonen att känna sig mer bekväm. De är även lämpliga att ha med för att kunna göra jämförelser mellan olika respondenter, exempelvis hur länge någon har arbetat med projektet och om det kan påverka svaren som denne ger. Efter bakgrundsfrågorna gick vi vidare till de frågor vars svar tillät oss att få en djupare inblick i respondenternas uppfattningar om projektet. Det positiva med öppna frågor är att respondenterna kan använda sina egna ord och att det finns ett utrymme för ovanliga och oförutsägbara svar, vilket kan gynna intervjun (Bryman 2018, s. 315). Viss anpassning av intervjufrågorna har gjort eftersom olika professioner har olika mycket kunskap kring projektets delar. Eftersom projektet är relativt nytt har vi även fått mycket av vår information om hur projektet är uppbyggt i Malmö av våra respondenter, detta har gjort att frågorna ändrats och preciserats under arbetets gång. Revidering av intervjuguiden har också gjorts för att tydliggöra vissa frågor.

Vi valde att genomföra en videosamtalsintervju via programmet Zoom då det var två respondenter som skulle medverka i en av intervjuerna samtidigt. Med hjälp av videofunktionen kunde vi lättare urskilja vem som sa vad, något som underlättade under transkriberingen. Vi har transkriberat ordagrant i denna uppsats och har använt oss av talspråksmarkörer för att få transkriberingen att likna tal så mycket som möjligt. Exempelvis har vi använt oss av “...” när det skett korta pauser i intervjun. I resultatet och analysen har dock viss redigering av citaten gjorts eftersom människor sällan pratar i hela meningar och istället använder sig ofta av ord som “eeh” och “mmh” mitt i meningar (Bryman 2018, 581). Vi har därför valt att göra viss korrigerings av citaten så att de ska bli grammatiskt korrekta samt flyta på bra i textform. Vi har i analysen även använt oss av “[...]” för kortare styckningar på ställen där vi utelämnat vissa delar. Vi har valt detta eftersom vi vill efterlikna respondentens egna ord så mycket som möjligt.

5.4 Bearbetning och analys

Det empiriska material som samlats in genom de semistrukturerade intervjuerna bearbetades genom kodning. Jönson beskriver kodning som en del av analysen och något som används för att sortera materialet och synliggöra mönster och samband (Jönson 2010, s. 56) Viss kodning påbörjades redan i transkriberingsstadiet eftersom gemensamma nämnare kunde urskiljas redan då. Materialet kodades med hjälp av en tematisk analys. Den tematiska analysen används inom kvalitativa undersökningar för att identifiera, analysera och presentera data och resultat i form av olika teman. När vi sökte efter teman var vi uppmärksamma på saker såsom repetition, kategorier och teorirelaterat material eftersom de kunde hjälpa oss identifiera våra teman (Bryman 2018, s. 705-707). Temana ska ha betydelse och vara relevanta för forskningens syfte (ibid). Teman började redan urskiljas under sökningen av forskning eftersom vi då bildade en större förståelse av undersökningens syfte. Fortsättningsvis identifierades även teman under valet av teori samt under transkriberingsprocessen. De teman som vi valt att koda efter i denna undersökning är implementering, kommunikation, social kontroll, legitimitet och samverkan. Dessa teman valdes då det redan i vårt utforskande av GVI-metoden framgick att de var väsentliga för arbetsmetoden. Senare i arbetsprocessen upptäckte vi att en grundlig undersökning av alla dessa teman inte skulle kunna rymmas i uppsatsens omfång och nedskärningar gjordes därför. Slutligen lades fokus på kommunikation, social kontroll, legitimitet och samverkan specifikt kopplade till implementering och utfall.

Kodning kan påverkas av forskarens egen subjektivitet. Jönson skriver att kodningen ofta påverkas av att man redan formulerat sina frågeställningar och att man då specifikt söker efter information som direkt kan kopplas till dem (Jönson 2010, s. 56-59). Risken finns då att väsentlig information ignoreras då den inte är direkt kopplad till undersökningens frågeställningar. Vi försökte minimera denna risk genom att båda författarna transkriberade samtliga intervjuer. Med hjälp av våra transkriberingar valde vi sedan att presentera våra resultat genom citat. Citaten valdes med hänsyn till att de illustrerar kopplingar till de teoretiska ramverken och forskning.

5.5 Tillförlitlighet

Två viktiga begrepp inom forskning är *reliabilitet* och *validitet*, varav båda begrepp handlar om att få en bild över forskningens kvalitet (Bryman 2018, s. 465). Reliabilitet handlar om vikten av att forskningen ska kunna genomföras på nytt med samma resultat. Begreppet validitet handlar om att man vill veta om man mäter det som är tänkt att man ska mäta med undersökningen (Bryman 2018, s. 71-73). Båda begreppen är starkt kopplade till kvantitativ forskning och det är omdebatterat om man inom kvalitativ forskning ska assimilera dessa begrepp helt eller om man ska använda sig av nya, bättre anpassade begrepp (Bryman 2018, s. 465). Vi har valt att använda oss av samma begrepp med en viss anpassning och ta in olika kvalitativa alternativ till begreppen. Vi valde dels detta på grund av att begreppen är bättre anpassade till kvalitativ forskning men också för att de bygger på en tro om att det inte finns någon absolut mätbar sanning.

När det kommer till kvalitativa studier kan validitet delas upp i både intern och extern validitet för att öka förståelsen. Intern validitet handlar om att forskarens observationer ska vara grundande i teoretiska idéer samt att forskaren ska beskriva den sociala verkligheten så trovärdigt och sanningsenligt som möjligt (Bryman 2018, s. 465-467). Denna del går att koppla till det alternativa ordet trovärdighet. För att vi i denna undersökning ska få så hög intern validitet som möjligt kommer resultaten att vara starkt grundande i teori som ligger som ramverk för analysen. Vi försöker få så hög trovärdighet som möjligt bland annat genom att låta våra respondenter få möjligheten att se och kommentera transkriberingen för att försäkra oss om att vi som forskare uppfattat deras sociala verklighet som det var menat. Detta kallas även respondentvalidering (ibid). Extern validitet handlar om i vilken utsträckning resultaten kan generaliseras till andra sociala sammanhang och miljöer. Den externa validiteten anses

ofta låg i kvalitativ forskning jämfört med den interna validiteten (ibid). I vår studie kommer den externa validiteten vara relativt låg eftersom att vi endast kommer att undersöka ett begränsat urval av en population.

Reliabilitet handlar om möjligheten till att undersökningen ska kunna göras om med samma resultat. Reliabilitet i en kvalitativ studie är i nästan alla fall ouppnåeligt då det är omöjligt att stanna upp en social miljö (Bryman 2018, s. 465). Forskning, främst kvalitativ, kommer även alltid att påverkas av vilka som utför den och kommer således aldrig bli helt objektiv. I vår studie är syftet att genomföra undersökningen i just dagens fas av projektet Sluta skjut. Detta gör att det är nästintill omöjligt att replikera studien eftersom den är så stark bunden till sin samtid, något som leder till en minskad reliabilitet.

5.6 Etiska överväganden

Bryman skriver att det inom forskning är grundläggande att använda sig av de etiska principerna; informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitetskrav och nyttjandekrav (Bryman 2008, s. 170-172). Informationskravet innebär att respondenterna ska informeras om undersökningens syfte och utformning samt att deltagande är frivilligt (Vetenskapsrådet 1990, s. 7). Denna information förmedlades *innan* intervju påbörjades. Det andra kravet kallas för samtyckeskravet och innebär att deltagarna själva ska samtycka till sin medverkan (Vetenskapsrådet 1990, s. 9). Med hänsyn till samtyckeskravet har alla respondenter skrivit under en samtyckesblankett och därmed samtyckt till medverkan. Vi har även säkerhetsställt att samtycke till inspelning av intervjuerna fanns. Dessutom var vi tydliga med att det är respondenterna själva som bestämmer vilka frågor de ville svara på och inte. Det tredje kravet är konfidentialitetskravet och handlar om att känsliga personuppgifter ska skyddas och förvaras på ett sådant sätt att obehöriga inte kan ta del av dem (Vetenskapsrådet 1990, s. 12). Vi behandlade de uppgifter som vi fick in med hög konfidentialitet genom att avidentifiera respondenterna genom att inte använda riktiga namn. Vi har i resultatet och analysen valt att använda oss av fiktiva namn för att få texten mer levande. Dessutom raderade vi intervjuinspelningarna efter transkriberingens färdigställande med syfte att skydda respondenternas integritet ytterligare. En svårighet i vår undersökning är att det är en liten arbetsgrupp som arbetar med projektet och att deras arbetsroll gör det lättare att identifiera vilka våra respondenter är. Vi har därför valt att få ett godkännande av respondenterna gällande deras personbeskrivningar samt att vi har förklarat för dem att det finns en risk att informationen kan härledas tillbaka till dem. Det fjärde och sista kravet är nyttjandekravet och

innebär att de uppgifter som samlats in i samband med undersökningen endast får användas i forskningssyfte (Vetenskapsrådet 1990, s. 14). Vi informerade respondenterna om vad undersökningsmaterialet skulle användas till samt vilka som kommer att ha tillgång och kunna läsa vår studie. Avslutningsvis informerade vi respondenterna om att de har möjlighet att godkänna transkriberingen innan vi använde oss av den i vår analys samt att de kan ta del av undersökningen när den blivit färdigställd.

6.0 Resultat och analys

Detta kapitel kommer presentera studiens resultat och analyseras utifrån Dean L Fixsen et al. (2005) implementeringsteori samt den forskning vi tidigare redovisat. Syftet med studien är att undersöka yrkesverksamma inom projektet Sluta skjut i Malmö avseende deras uppfattningar av implementeringen av metoden Group Violence Intervention (GVI) samt vilka utfall de identifierat med projektet. Empirin kommer presenteras i form av citat från de nio intervjuer som genomförts. Respondenterna består av representanter från rättsväsendet, frivården, socialtjänsten samt involverade personer från civilsamhället. Syftet med projektet Sluta skjut är att minska skjutningar och grovt våld i Malmö genom att använda den i USA beprövade GVI-metoden.

6.1 Implementering

I detta avsnitt kommer vi att redovisa de yrkesverksammas syn på implementeringen av GVI-metoden i Sverige. Inledningsvis kommer vi att diskutera implementeringsprocessen och hur metoden tillämpas på den svenska kontexten. Vidare redovisas de yrkesverksammas initiala bemötande av GVI-metoden samt de svårigheter som de yrkesverksamma har identifierat under implementeringen. Detta kommer att analyseras utifrån Fixsen et al. (2005) teoretiska ramverk samt tidigare presenterad forskning.

6.1.1 Implementering av GVI-metoden i Malmö

Projektet Sluta skjut startades februari 2018 i Malmö. Projekttiden har nu passerat men Malmö Stad har valt att förlänga arbetet. Initiativet att inleda projektet Sluta skjut togs av Malmö stad. Respondent Filip var med i beslutsprocessen och förklarar händelseförloppet på följande sätt:

“Vi ville vara dom som var först ut i Sverige och testa detta och då så var vi väldigt snabba i Malmö med att tacka ja och vi ville testa detta eftersom det var väldigt mycket skjutningar just i den perioden, det var oroligt och så. [...] När jag fick informationen om detta så sa jag bara kör på till förvaltningen.” (Filip, kommunpolitiker)

Den första fasen i Fixsen et al. (2005, s. 15-16) implementeringsteori benämns som *utforskandefasen*. I denna fas undersöks matchningen av samhällets behov, evidensbaserad praxis och samhällets resurser för att avgöra om implementeringen bör påbörjas eller ej. I ovanstående citat visar Filip, som representant för Malmö stad, hur den evidensbaserade GVI-

metoden matchades ihop med samhällets (Malmös) behov innan projektet initierades. Genom att godkänna metoden, och som Filip nämner, ge klartecken för Socialförvaltningen att inleda projektet, har samhällets resurser utforskats och fördelats.

Strukturellt stöd och planering av hur resurserna ska fördelas är en del av Fixsen et al (2005, s. 15-16) *installationsfas*. Arbetsgruppen med projektledare och koordinators från olika myndigheter i Malmö har en kontaktperson i USA samt regelbunden handledning med bland annat grundaren av GVI-metoden, David Kennedy.

“Vi alla har ju varit, alla som ingår i arbetsgruppen har ju varit i USA och tittat på hur dom gör där. Vi har läst vår GVI-guide och vi har handledning från USA” (Frida, socialsekreterare/)

“Vi har haft handledning av USA en gång i veckan hela tiden. Vi har varit där på flera olika resor och dom har också varit här.” (Leila, socialsekreterare)

Detta kan ses som en form av strukturellt stöd. Kontaktpersonerna i USA fungerar även som vad Fixsen et al. (2005 s. 14) benämner som *purveyors*. Eftersom de med sin expertis har guidat och veckovis handlett de koordinators och projektledare som är ansvarig för implementeringen av GVI-metoden i Sverige.

En av Fixsen et al. (2005, s. 29) kärnkomponenter är *utbildning innan och under arbetets gång* där personalens inläring av den nya metoden beskrivs som betydande för en lyckad implementering. Med hjälp av de så kallade *purveyors* i USA har den svenska arbetsgruppen fått vägledning i hur de ska hantera de problem som uppkommit, fått feedback på eventuella ändringar samt bildat sig en bättre förståelse för GVI-metoden.

“Så där har det varit väldigt väldigt tryggt för när vi kanske har tvekat eller varit oroliga... det är liksom en trygghet att ha dom, att ha dom med sig, på något sätt kvalitetssäkra vårt jobb och se till att vi är på banan att vi inte sticker av för mycket från vad strategin verkligen är.” (Carl, frivårdsinspektör)

Fixsen et al. (2005, s. 29) beskriver *kontinuerlig coaching och konsultation* som betydande för att förankra kunskapen hos de yrkesverksamma. Att implementering av GVI-metoden i Sverige är uppbyggd i linje med Fixsen et al. (2005) implementeringsteori visar på att den har goda förutsättningar att bli framgångsrik.

Kontinuerlig coaching och konsultation har i projektet bland annat applicerats genom att flera respondenter från arbetsgruppen har varit på studiebesök i USA för att utbilda sig både innan och under arbetets gång för att lära sig mer om hur metoden används i praktiken. De beskriver även handledningen från USA som givande och lärorik och något som också kan ha bidragit till förankring av kunskap enligt Fixsen et al. (2005) implementeringsteori.

“Det har varit väldigt, väldigt givande att ha den handledningen.” (Carina, frivårdsinspektör)

En uppgift som arbetsgruppen i Sverige har haft är att förmedla information om GVI-metoden till resterande yrkesverksamma inom myndigheterna. Respondenterna förklarar att de bland annat har haft utbildningstillfällen för att undervisa om metoden till sina kollegor. Detta är enligt Fixsen et al. (2005, s. 16) en viktig del av implementeringsfasen, *Initial implementering*. Utbildning, träning och tid behövs för att anpassa personalen till de nya kompetensnivåerna, organisationskapaciteten och den nya organisationskulturen som implementeringen innebär. Att hålla alla aktörer informerade kring processen är en viktig del för det fortsatta arbetet med projektet Sluta skjut. Att hålla samtliga aktörer informerade under projektets gång kan förbättra både organisationskulturen och kompetensnivåerna (ibid).

“Vi har insett att vi måste hålla myndigheten informerad, myndigheten varm i den här frågan [...] Så det är ju någonting som vi hela tiden får jobba med för att det ska fungera, för att det ska rulla. Det har fungerat bra men det sker inte av sig självt” (Frida, socialsekreterare).

Fixsen et al. (2005) beskriver att en implementering tar flera år att fullborda. Respondenterna förklarar att arbetet med strategin numera sker rutinmässigt och utan större hinder. Detta kan ses som att projektet är på väg mot *full implementering* (Fixsen et al. 2005 s. 16-17)

6.1.2 Bemötande av GVI-metoden

Bemötandet av den nya arbetsmetoden har varierat på de olika myndigheterna. Poliserna Ture och Adam förklarar att den nya arbetsmetoden initialt blev bemött med en skeptisk och nonchalant inställning hos polisen. Detta främst eftersom polisen tidigare genomfört flera olika insatser som snabbt lagts ned utan positiva resultat.

“Svårigheten för mig och min kollega som ska tolkföra mot poliserna är ‘ååh inte en insats till’. Dom är liksom trötta på det här och menar att det här kommer inte fungera, när projektet

är slut så kommer vi ändå lägga ner det här i alla fall, så vi har haft lite uppförsbacke initialt.”
(Ture, polis)

“Den första kvarten är dom alltid så ‘äsch jajaja.. Du bara skiter i oss’ men när vi snackat en timme så brukar dom säga ‘detta är kanske bra i alla fall och bara det, det är ett stort steg inom polismyndigheten, för dom flesta brukar bara sitta och halvsova sig igenom den timmen och sen säga ‘äsch vi kör som vanligt’.” (Adam, polis)

Dock beskriver de att poliskåren blev mer positiv till metoden under tidens gång efter att de fått mer information. Ture menar dock att arbetet med implementeringen av GVI-metoden ännu inte är helt fullbordat hos polisen. Fixsen et al. (2005, s. 16) beskriver både tid och utbildning som viktiga aspekter för att implementering ska möjliggöras. Hos polisen blir det påtagligt att tid är en viktig aspekt av implementeringen, något som respondenter från andra involverade myndigheter inte har uttryckt lika tydligt. De andra myndigheterna, som frivården och socialtjänsten, har inte mött samma motstånd, utan där har metoden tagits emot mer positivt.

“[...] Alla har varit positiva [...] det är inte så svårt att samlas kring idén om att man vill ha stopp med skjutningar.” (Leila, socialsekreterare)

“[...] jag tycker att det har gått väldigt väldigt bra och det känns som att alla som har jobbat med det har på något sätt stått, vi har stått ganska enade [...] Alla som har jobbat med det har vetat vad målet har varit och vi har liksom på något sätt, ur varje myndighetsuppdrag gjort vad vi kan för att uppnå det här gemensamma målet.” (Carl, frivårdsinspektör)

Tidigare erfarenheter av satsningar och attityder gentemot nya metoder verkar därför påverka implementeringsprocessen, något som Fixsen et al. (2005) inte berör eller tar upp i sin teori. Vår empiri i denna undersökning visar dock att en positiv inställning gentemot en ny metod kan underlätta en implementeringsprocess. Även respondenter från civilsamhället har beskrivit att de varit angelägna att prova på arbetsmetoden i Sverige för att minska skjutningarna och det grova våldet bland kriminella grupper. De har uttryckt att de är glada över att få vara med i projektet. Dock beskriver Helen, representant från en ideell organisation, att hon gärna hade velat vara med tidigare i processen. Hon förklarar det på följande sätt:

“Vi är ju ofta med liksom på nåder i civilsamhället. Och vi är ju ofta med när kommun, stat, andra myndigheter redan bestämt sig för vad dom ska göra [...] Då kopplas civilsamhället in, istället för att koppla in oss redan i planeringen så kopplar man in oss när det redan är klart [...] Vi vill ju vara med ännu tidigare, vi vill ju vara med när dom, när dom diskuterar ‘ska vi ta in och testa det här?’ Då vill vi vara med! Inte när det redan är bestämt att det ska in. (Helen, verksamhetschef på ideell organisation)

Helen önskar att hon varit delaktig under det Fixsen et al. (2005) benämner som *utforskandefasen*. Detta eftersom hennes kunskaper om målgruppen och problematiken kring skjutningar hade kunnat tillföra ytterligare ett perspektiv på samhällets behov. Detta överensstämmer med Fixsen et al. (2005, s. 28-29) kärnkomponent *personalurval* som handlar om att välja rätt personal för jobbet där bland annat utbildning och tidigare arbetslivserfarenhet beaktas. I GVI-metoden läggs stort fokus på civilsamhällets involverande, trots detta beskriver Helen att civilsamhället är med på nåder och endast blir delaktiga när mycket redan är bestämt. Utifrån Fixsen et al. (2005) implementeringsteori hade tidigare involvering av representanter från civilsamhället kunnat förbättra implementeringen av strategin.

6.1.3 Svårigheter som yrkesverksamma identifierat med implementeringen

Respondenter har i intervjuer identifierat svårigheter med implementeringen av GVI-metoden. Flera beskriver att implementeringen präglats av utmaningar där särskild betoning lagts på skillnader i det svenska och amerikanska välfärdssystemet.

“Det har varit en utmaning, verkligen en utmaning. Att applicera strategin till den svenska kontexten”. (Carina, frivårdsinspektör)

Att länderna har olika förutsättningar att arbeta utifrån är enligt de yrkesverksamma en utmaning i implementeringen. Samtliga respondenter har identifierat skillnader mellan länderna samt ändringar som gjorts för att uppnå en god implementering av strategin. Fixsen et al. (2005, s. 16) beskriver i sin teori om implementering den *Initiala implementeringsfasen* som en process där stora förseningar sker. De förklarar att anpassningar behöver göras i denna fas för att underlätta och möjliggöra implementeringen. Våra respondenter beskriver implementeringen av GVI-metoden i Malmö som en utmaning och något som krävt tid och kunskap.

“En annan svårighet har ju varit att det här med GVI och Sluta skjut är ju en amerikansk modell och att hitta och implementera den utifrån svenska förutsättningar har väl också varit en utmaning och att hitta rätt sätt att göra det på utifrån det svenska perspektivet och vår lagstiftning eftersom vi skiljer oss väldigt mycket från USA”. (Filip, kommunpolitiker)

En svårighet som respondenterna i undersökningen identifierat mellan arbetet i USA och Sverige är ländernas lagstiftningar, där betoning lagts på sekretesslagstiftning. Detta ansågs främst vara ett initialt problem med Sluta skjut då det hindrade kommunikation mellan myndigheter i Sverige. GVI-metoden är uppbyggd under förutsättningen att myndigheter och olika aktörer kan kommunicera fritt mellan varandra medan man i Sverige har lagar som hindrar detta. För att lösa problemet har man i Malmö använt sig av jurister som med hjälp av sin expertis försök att hitta sätt att kringgå vissa delar av sekretessen mellan myndigheter. Dock kvarstår vissa hinder på grund av sekretessen. Denna svårighet har diskuterats med handledare från USA och strategier har anpassats för att försöka lösa problematiken. Detta är ännu ett exempel på hur handledarna i USA har fungerat som det Fixsen et al. (2005) benämner som *purveyors* i implementeringsprocessen. Man kan även se hur arbetsgruppen också använder sig av Fixsen et al. (2005) kärnkomponent *kontinuerlig coaching* för att förbättra implementeringen.

“Vi har ju alltid sekretessen att tänka på. Det är ju såklart på gott och ont men sekretessen har ju till viss del tänker jag [...] hindrat oss och om det inte har hindrat oss så har det saktat ner oss.” (Carl, frivårdsinspektör)

“Vi har en rätt stor arbetsgrupp som träffas var fjortonde dag och dom har hittat möjligheten att kringgå sekretessen. Så att nu talar vi fritt med Socialförvaltningen och Socialförvaltningen inom Malmö stad talar fritt med oss. Vi har också faktiskt öppnat dörren till frivården. Vilket gör att vi, alla tre myndigheter har blivit betydligt effektivare.” (Adam, polis)

Trots att flera respondenter har beskrivit att det numera finns en öppen kommunikation mellan myndigheter identifierar andra respondenter kvarstående begränsningar. Detta på grund av att Sveriges sekretesslagstiftning hindrar viss information från att delas, särskilt från polisens sida. Exempelvis berättar Frida att hon som representant från socialtjänsten inte får vara med på vissa av polisens möten kring projektet på grund av sekretess. Att projektet inte har en fullt öppen kommunikation mellan aktörer påverkar bland annat samverkan. Goran Basic (2018, s. 203–204) beskriver vikten av att skapa en allians mellan olika aktörer inom ett samverkansprojekt för att nå framgång. Att de olika myndigheterna inom projektet inte kan

kommunicera med full transparens kan vara ett motstånd i att skapa denna allians och därför hindra en mer effektiv samverkan. Å andra sidan beskriver Frida hur hon istället tvingas lita på de andra aktörernas expertis inom sin profession.

“[...] inblicken blir lite mindre från dom andra samarbetspartnerna än vad det blir i USA [...] men vi får ju lita på att polisen och återberättar det som är relevant för strategin och för vår verksamhet” (Frida, socialsekreterare)

Att skapa ett förtroende mellan aktörer anser Basic (ibid) också vara en av framgångsfaktorerna för en lyckad samverkan. Det är därför möjligt att bristen på allians vägs upp av tillit mellan aktörerna.

Ytterligare en svårighet som respondenterna har urskilt med implementeringen är de stora skillnaderna mellan det svenska och amerikanska välfärdssystemet. Mikael Nygårds (2013, s. 50 & 62) forskning skildrar samma sak. Mer specifikt betonas skillnader i de olika skyddssystemen i respektive land som ett hinder i implementeringsprocessen. Respondenterna beskriver att man i Sverige förlitar sig mer på den formella sociala kontrollen och att socialtjänsten är en essentiell aktör. I USA beskrivs medborgarna istället förlita sig mer på den informella sociala kontrollen och verksamheter så som kyrkor och ideella föreningar. Eftersom den evidensbaserade metoden är skapad utifrån andra förutsättningar än de svenska är *utforskningsfasen* av implementeringsprocessen av extra stor vikt i detta projekt. Detta eftersom man ska matcha den evidensbaserade metoden med samhällets behov och resurser och på så sätt generera en implementeringsplan (Fixsen et al. 2005, s. 15-16). Att metoden är framarbetad i USA skildras i intervjuerna som en svårighet i implementeringen av GVI-metoden i Sverige eftersom den till stor del bygger på att den sociala kontrollen främst utövas av civilsamhället. Detta beskriver Ture och Frida i följande citat:

“ [...] Det som hindrar, hindrar oss egentligen är det skyddsnät som finns i Sverige. Det skyddsnätet finns inte i USA när vi pratar om mat för dagen, socialbidrag, rätt till utbildning, arbete och så vidare, det finns inte alls i USA. Så tryggheten för dom som är utsatta i USA är betydligt sämre än dom är hos oss [...] Och i USA är man ju duktig, mycket duktigare, på att arbeta aktivt in the community så att säga. Du ställer upp för ditt samhälle på ett helt annat sätt eller ditt bostadsområde. Vi gör inte det i Sverige. Så det är en gigantisk skillnad.” (Ture, polis)

“Sen har vi ju försökt så gott det går med våra förutsättningar men jag tänker också att nå skillnad där med USA är att civilsamhället behöver ta en större roll och ett större ansvar för att den här sociala kontrollen, för att det finns ingen annan som gör det. Men i Sverige har vi ju ett helt stort paket med myndigheter som är där hela tiden.” (Frida, socialsekreterare)

Trots att det uppkommit svårigheter i implementeringen av GVI-metoden, främst när det kommer till social kontroll, beskriver flera respondenter att deras uppfattning är att den informella sociala kontrollen även är av stor betydelse i arbetet i Sverige. Travis Hirschis forskning visar att den informella kontrollen hindrar individer från att begå brott då det kan förstöra och få negativa konsekvenser för individens sociala relationer och mål (Costello 2017, s. 33). Frida och Magnus för liknande resonemang och förklarar hur de som yrkesverksamma ser på den informella sociala kontrollen som GVI-metoden delvis bygger på. Frida förklarar hur viktigt det är med den informella kontrollen för att få kriminella att lämna kriminaliteten medan Magnus beskriver konsekvenserna av ett kriminellt beteende. Både Frida och Magnus är överens om att den sociala kontrollen har stor betydelse även i den svenska kontexten.

“Civilsamhället ska utöva en form av social kontroll [...] Det är liksom det som egentligen får människor att lämna den vägen, den brottsliga vägen att man utövar påtryckningar från människor som betyder någonting. Människor som betyder någonting utövar påtryckning mot den att sluta med sin livsstil. Det anses vara den viktigaste aspekten och för att kunna uppnå sån social kontroll så behöver man ju då dom människorna som finns runt omkring en, dom som kan tänkas vara viktiga måste ju då känna till strategin för att kunna trycka på rätt sätt [...]” (Frida, socialsekreterare)

“Nära och kära blir indirekt berörda av brottsutredningen som man gör, kanske husrannsakan i deras hem och vi kanske gör beslag av saker som någon kompis eller någon annan har lagt hemma hos dom. Ja det blir konsekvenser för många andra än dom själva [...]” (Magnus, åklagare)

Vidare beskriver respondenterna i undersökningen att ännu en svårighet i implementeringen har varit att hitta rätt talare från civilsamhället för att sprida vidare Sluta skjuts budskap. För att civilsamhället ska lyckas nå ut till så många som möjligt har det varit viktigt att identifiera rätt personer som kan nyttja vad Hirschis benämner som informell social kontroll (Costello 2017, s. 33). Flera förklarar att representanterna från civilsamhället valts på grund av deras position och status i det lokala samhället. Detta ligger i linje med Fixsen et al. (2005)

kärnkomponent *personalurval* som handlar om att man måste hitta rätt person för arbetet för att uppnå en lyckad implementering. Även Hedquist (2002, s. 19) forskning om kommunikation kan kopplas till detta fenomen då han menar att ett budskap lättare tas emot om man har tillit till personen som förmedlar det.

“Man måste först och främst identifiera personen som känner dom här individerna, asså som verkar ute i områdena och som också har en betydelse för dem. Och det är ju inte helt självklart och lätt vilka de är.” (Frida, socialsekreterare)

“Så vi måste ha dit folk från olika, där dom här olika personerna bor eller verkar. Det ska vara människor som kan påverka dom, som dom ser och tänker ”det är inte bra att han eller hon vet att jag skjuter”. Det ska kännas.” (Leila, socialsekreterare)

6.2 Utfall

I detta avsnitt kommer olika typer av utfall av projektet Sluta skjut att presenteras. Vi kommer dels redovisa resultat kopplade till projektets mål samt andra resultat som identifierats som betydande av respondenterna. Projektets påverkan, samverkan och risken för trakasseri av målgruppen är tre olika påföljder som kommer att analyseras i detta avsnitt utifrån Fixsen et al. (2005) teoretiska ramverk samt tidigare presenterad forskning.

6.2.1 Projektets påverkan

Inledningsvis har samtliga respondenter beskrivit att projektet har medfört ett flertal utfall. Flera beskriver positiva effekter av projektet och målet om minskade skjutningar och grovt våld mellan kriminella grupper anses av flera vara på god väg att uppnås.

“Det känns som att det gått bra faktiskt, ifall man följer statistiken så här långt, sen vi börjat så har vi en positiv utveckling [...] Man kan tydligt se att antalet skjutningar i stan har minskat och även mord.” (Adam, polis)

Även utfall som sträcker sig utanför projektets uppsatta mål har uppmärksammats. Dock beskriver respondenter att det i nuläget är svårt att kommentera det exakta resultat som projektet genererat då utvärderingar ännu inte färdigställts. Fixsen et al. (2005, s. 29) beskriver *personalutvärdering* och *programutvärdering* som viktiga delar för att kunna göra ytterligare förbättringar och säkerställa projektets effektivitet.

“Vi väntar ju lite grann på utvärderingarna och vad de säger. Och det vet vi ju inte än, men jag tror min känsla och jag tror ändå att jag delar känslan med de som har jobbat med det, är ju att det har gått väldigt bra och vi har liksom på något sätt uppnått en viss mån av målet, det är nog min känsla i alla fall.” (Carl, frivårdsinspektör)

“Det har gått bra, alltså resultatet går ju inte att titta på än. Det har ju varit en nedgång av skjutningar, en rätt stor nedgång men det har nog handlat om flera andra faktorer, inte bara Sluta skjut utan Rimfrost till exempel som har varit inne och sopat mattan bland kriminella. Det är jättemånga som sitter frihetsberövade [...] Så att säga något resultat, det är jättesvårt, det kan man nog inte se förrän längre fram.” (Carina, frivårdsinspektör)

Vad som faktiskt påverkar de kriminella att avstå från att skjuta och utöva våld i Malmö är något som är svårt att avgöra, något som även diskuterats när projektet genomförts i andra städer (Cook & Ludwig 2006, s. 696). Respondenterna beskriver svårigheterna i att mäta resultatet av projektet då andra satsningar med samma målsättning har gjorts både lokalt och nationellt. Viktigt att betona är att yrkesverksammas syn på projektets utfall skiljer sig åt. Helen beskriver exempelvis att de ungdomar som hon möter i sin verksamhet inte alls tror på projektet. Hon betonar betydelsen av att projektet finns men att det har gått för kort tid för att kunna identifiera förbättringar och tar även upp svårigheten med att veta vad som påverkar vad. Helen beskriver även att ungdomarna har en bristande tillit till främst polisen vilket enligt henne har stor påverkan på projektets utfall. Hon beskriver det i följande citat.

“Och där är massa andra saker som har gjorts, vilket är hönan och vilket är ägget? Ja, ungdomarna på gatan tror ju inte på det här alls [...] dom tror ju inte på polisen överhuvudtaget [...] Det här hänger ihop med att dom inte har något förtroende och tillit till polisen sen innan. Utan det här handlar ju mer om att dom är ju redan stigmatiserade och polisen är väl inte deras bästa kompis precis.” (Helen, verksamhetschef på ideell organisation)

Helens resonemang kring bristen på tillit till polisen kopplat till projektets resultat är i linje med Rolf Hedquists (2002, s. 19) forskning om tillit. Han visar på att det krävs att en talare har hög trovärdighet och respekt hos målgruppen för att budskapet ska mottas på rätt sätt. Det krävs alltså en form av tillit från målgruppen för att de ska acceptera budskapet. Helens resonemang om ungdomars brist på tillit till polisen bör därför påverka projektets utfall negativt. Å andra sidan är polisen bara en av aktörerna inom Sluta skjut vilket möjliggör för budskapet att förmedlas av andra yrkesverksamma som kan ha en högre tillit hos målgruppen. Dock beskriver flera respondenter att tilliten varierar mycket från person till person och att det

är omöjligt att veta den exakta tilliten som målgruppen har till de olika professionerna som är involverade i projektet.

“Det är nog bara klienterna som kan svara på det själva. Fast det är jättesvårt utifrån vårt perspektiv. Men om man säger såhär, dom visar mer respekt för oss än vad dom visar för polis och än vad dom gör för vårdande i häktet och på anstalt [...] och dom förstår oftast att den här personen, min övervakare eller frivårdsinspektören, kan hjälpa mig. Ibland är vi de enda vuxna de pratar med. Naturligtvis är det väldigt individuellt [...] där är de som kan känna stor tillit och där är de som absolut inte känner tillit till oss, för att vi är myndighetspersoner.” (Carina, frivårdsinspektör)

Trots att Carina förklarar att hon upplever att hon har en högre tillit av målgruppen än exempelvis en polis så beskriver hon att hon ibland möts av en viss skeptisk inställning. Denna inställning har flera av våra respondenter uttryckt som representerar olika myndigheter. Det är omöjligt för oss att veta hur klienterna betraktar projektet och de involverade aktörerna eftersom vi valt att endast fokusera vår studie på de yrkesverksammas perspektiv. Det vi dock kan säga är att tidigare forskning betonar vikten av att det krävs en hög legitimitet, där tillit är en viktig faktor, för att ett projekt ska lyckas (Henderson, Peterson & Engel 2017, s. 285) & Tuttle 2019, s. 14–15). De yrkesverksamma inom Sluta skjut beskriver dock att de aktivt arbetar för att bibehålla och höja sin legitimitet genom att vara tydliga med att förklara sanktioner och stöd samt fullfölja sina löften. De beskriver att deras uppfattning är att arbetet kräver transparens för att nå lyckade resultat.

De respondenter som representerar civilsamhället har inte uttryckt samma brist på tillit och legitimitet. Helen beskriver exempelvis att hon har en högre tillit hos målgruppen för att hon inte är en myndighetsperson.

“Vi är ju ingen myndighet och vi jobbar ju oftast utifrån vad individen behöver. Så tilliten till oss [...] är ju *högre* än vad den är för myndigheter.” (Helen, verksamhetschef på ideell organisationen)

Hedquist (2002, s. 19) påpekar i sin forskning att en hög tillit gör att en person tar emot ett budskap lättare. Utifrån detta resonemang är det därför en fördel att projektet inkluderar civilsamhället i sitt arbete då de har en möjlighet att påverka och få fram Sluta skjuts budskap på grund utav deras höga tillit. Dock är det väsentligt att myndighetspersoner är en del av

strategin då det är de som har befogenheten att fatta beslut och bevilja de insatser som krävs. Tillsammans har dessa aktörer möjlighet att påverka utfallet positivt.

6.2.2 Samverkan

Samtliga respondenter i vår undersökning har understrukit att samverkan mellan de olika aktörerna har fungerat bra. Vissa respondenter beskriver att det initialt fanns svårigheter, främst med fokus på sekretessen, som hindrade samverkan mellan myndigheter. De beskriver även att det funnits vissa motsättningar mellan de olika aktörerna i början av projektet. I Fixsen et al. (2005, s. 15-16) teori om implementeringsfaser beskrivs det att under *utforskningsfasen* kan man mötas av motstånd då det är mycket som förändras. Respondenten Adam beskriver svårigheten på följande sätt:

“Det var lite grus i maskineriet i början [...] Men det, allt sånt har suddats ut sedan länge och förbättrats på jättemånga delar.” (Adam, polis)

Trots motgångar beskriver samtliga respondenter att de är nöjda med den samverkan som projektet har genererat. Även samarbetet med USA beskrivs av flera som framgångsrikt. Betoning har dock lagts på samverkan mellan de svenska myndigheterna, främst polis, frivård och socialtjänst. Mindre fokus har lagts på samverkan med civilsamhället. Dock har majoriteten av respondenterna uttryckt att samverkan mellan samtliga aktörer har varit välfungerande.

“En succé tycker jag har varit samverkan, att den har fungerat så bra kring målet att genomföra strategin, det tycker jag verkligen är succé!” (Carina, frivårdsinspektör)

“Samverkan idag det är helt, det går inte att jämföra hur bra den är idag jämfört hur det var innan Sluta skjut startade.” (Ture, polis)

De yrkesverksamma beskriver flera anledningar som varit viktiga vad det gäller samverkans framgång inom Sluta skjut. Basic (2019, s. 245) beskriver att ett gemensamt mål är den viktigaste framgångsfaktorn för ett lyckat samarbete. Detta har flera av våra respondenter också identifierat. Många har förklarat att målet om att minska skjutningar i Malmö är gemensamt för alla involverade och något som legat till grund för samarbetet. Flera respondenter har beskrivit att de känner en samhörighet och allians till övriga aktörer som är involverade i projektet. Basic (2018, s. 203–204) hävdar att det är viktigt att aktörer skapar en

allians sinsemellan för att samverkan ska fungera väl. Basics (2018, s. 203–204 & 2019, s. 245) forskning om vikten av ett gemensamt mål samt konstrueringen av en allians för lyckad samverkan kan identifieras i projektet Sluta skjut. Dessa faktorer kan därför argumenteras vara en del av varför respondenterna i denna undersökning anser samverkan som lyckad.

“Rent mentalt så känner jag en jättestor samhörighet, vi som är med i Sluta skjut, eftersom vi har gjort det här några gånger och vi har ju träffats tidigare på infomöte och utvärderingsmöte och sådär men där känner jag en stark gemenskap med dom andra och det känns fint att stå enade i det här arbetet.” (Klara, diakon svenska kyrkan)

En viktig del som flera i undersökningen har tagit upp avseende samverkan har varit förtroendet för varandra inom de olika myndigheterna. De har beskrivit att varje aktör måste lita på att den andra gör sitt jobb utifrån sin bästa kapacitet. Denna tillit beskrivs ha växt fram under projektets gång i och med att de yrkesverksamma har lärt känna varandra och varandras arbeten bättre. Anders Anell och Ola Mattisson (2009, s.93–94) beskriver i sin forskning att trots att man har en samsyn kring projektets mål kan det finnas oenighet kring vilken del de olika aktörerna har i projektet. Detta kan leda till konflikter mellan de olika samarbetsparterna och bli ett hinder i samverkan. Projektet Sluta skjut har istället lyckats kommunicera hur varje aktör kan bidra med kunskap och vad hens uppgift är i projektet. Carl beskriver hur arbetsfördelningen inom projektet varit lyckad:

“Det som jag tänker främst om man ska titta på innan och efter så är det ju den samverkan som vi byggt upp, vi har på något sätt lärt känna varandras verksamheter på ett helt annat sätt [...] Samverkan har fallit sig mycket mer naturligt än vad den har gjort innan, vi har också byggt upp, då man har lärt känna personer och vet hur dom jobbar, så har man ju byggt upp ett förtroende för varandra och varandras myndigheter på ett sätt som jag tänker att man kanske inte hade på samma sätt innan”. (Carl, frivårdsinspektör)

Respondenterna beskriver att samverkan haft en positiv påverkan på alla berörda myndigheter även utanför samarbetet med Sluta skjut och ser detta som ett positivt utfall. De förklarar att projektet har möjliggjort för en bättre samverkan i andra projekt då det har krävt att olika myndigheter arbetar tillsammans för att nå framgångsrika resultat. Det nära samarbetet som utförts har genererat kunskaper kring och förståelse för andra myndigheter samt civilsamhället. Exempelvis förklarar Ture och Carl som representerar polis och frivård att de

tidigare inte haft ett samarbete sinsemellan. Nu beskriver de att de tack vare projektet har ett välfungerande samarbete som tillåter ett mer effektivt arbete även utanför projektets ramar.

“Även om det skulle visa sig vid en effektutvärdering, att nej det går inte att påvisa att det har blivit bättre, så har vi andra spinoff-effekter, framför allt samverkan mellan polis, frivården och socialen, avhopparteamet framförallt då. Vi har aldrig någonsin haft en så bra samverkan med dom som vi har idag. Innan Sluta skjut hade vi ingen regelbunden eller strukturerad samverkan med till exempel frivården [...] Så jag fattar inte att vi inte jobbat med dom tidigare. Ja, det är nog en av de absolut största vinsterna.” (Ture, polis)

“Det har ju liksom medfört att vi i vårt dagliga arbete, om vi pratar utanför Sluta skjut, den samverkan och den kunskapen av varandra på något sätt har följt med så att det har ju underlättat för oss jättemycket i vårt dagliga arbete så att säga, för alla på min arbetsplats.” (Carl, frivårdsinspektör)

6.2.3 Trakasserier

Vissa av våra respondenter har i undersökningen uppmärksammat risken av att målgruppen kan känna sig trakasserade av de poliskontroller som görs, ett potentiellt utfall av projektet. Eftersom GVI-metoden går ut på att identifiera målgruppen och sedan lägga stort fokus och resurser på dessa människor så beskriver vissa respondenter att den extra uppmärksamheten från rättsväsendet kan uppfattas som överväldigad. Respondenterna menar att det är en svår balansgång då målgruppen beskrivs ha delade uppfattningar om när det går från rutinkontroller till trakasserier. Ture beskriver denna balansgång på följande sätt

“Den är svår, den är svår. För att allting är subjektiv. Det kan ju vara dom som blir retad av att blir kollade två gånger i veckan och en som inte bryr sig om vi kollar 20 gånger. Så det är helt och hållet individanpassat.” (Ture, polis)

För att förhindra att målgruppen ska känna sig trakasserade uppger respondenter att det är av stor betydelse att ha en öppen kommunikation som bygger på respekt. Rolf Granér (2004, s. 203–205) forskning om kommunikation inom polisen beskriver vikten av att kommunikation ska prägla arbetet för att minska våld. Han förklarar att relationerna bör reflektera en jämn maktbalans. Granér (ibid) beskriver även att våldet då minimeras och att respekten istället förmedlas genom att inge förtroende för varandra. Även Hedquist (2002, s. 6) forskning kring respekt visar att det är viktigt att finna en balans i polisens möte med klienterna. Han beskriver att avsaknaden av förtroende gör att medborgare känner misstänksamhet och att

detta är något som kan skada relationen (ibid). Samtliga respondenter förklarar vikten av ett respektfullt bemötande mot målgruppen för att uppnå ett lyckat resultat, i linje med Granérs och Hedquists forskning. Trots det kvarstår risken att målgruppen känner sig trakasserad av rättsväsendet och de involverade aktörerna i projektet. Detta är ett potentiellt negativt utfall av användningen av GVI-metoden i Sverige.

7.0 Slutsats

Studien undersöker yrkesverksamma inom Sluta skjut avseende deras uppfattningar om implementeringen av arbetsmetoden Group Violence Intervention (GVI) samt vilka utfall de identifierat med projektet. Nedan följer de slutsatser som studien lett fram till utifrån teori och forskning.

I intervjuer med de yrkesverksamma inom projektet Sluta skjut framgår det olika uppfattningar avseende implementeringen av projektet. Majoriteten har beskrivit att de har varit angelägna att prova den nya GVI-metoden och att den har blivit bemött med en positiv inställning. Representanter från civilsamhället beskriver dock att de önskat att de blivit involverade tidigare i projektet. Detta hade kunnat tillföra ytterligare ett perspektiv som kunnat underlätta implementeringen. Vidare beskriver respondenter från polisen att metoden initialt blev bemött med skeptisk inställning inom myndigheten. Vi har identifierat att dessa olikheter kan ha att göra med tidigare erfarenheter av satsningar som inte genererat lyckade resultat. Det teoretiska ramverket från Fixsen et al. (2005) implementeringsteori nämner inte denna faktor i sin forskning.

Vi kan urskilja att stora delar av implementeringen av GVI-metoden i Malmö har följt Fixsen et al (2005) teori kring implementeringsfaser samt kärnkomponenter. Användandet av dessa bör förbättra implementeringen av GVI-metoden samt påverka hur de yrkesverksamma ser på implementeringen. I synnerhet är användningen av purvoryes något som respondenterna beskrivit som underlättande och något som förbättrat implementeringen då de med hjälp av dessa fått vägledning när de stött på svårigheter. Respondenterna har beskrivit flera olika svårigheter med implementeringen i Malmö. Stort fokus har då lagts på skillnader mellan det svenska och amerikanska samhället, särskilt de olika lagstiftningarna samt välfärdssystemen.

Projektet Sluta skjut är nu på väg mot vad Fixsen et al. (2005, s. 16-17) beskriver som en full implementering eftersom strategin används som det är avsett. Ett fortsatt arbete med metoden kan förhoppningsvis leda till ytterligare minskningar i skjutningar och det grova våldet bland kriminella grupper.

De yrkesverksamma har identifierat olika typer av utfall som projektet har genererat. Dock beskriver samtliga respondenter att de inväntar utvärderingar som kommer skildra projektets officiella resultat. Trots det beskriver de yrkesverksamma redan nu att skjutningar och grovt

våld bland kriminella grupper i Malmö har minskat sedan projektets start. Då utvärderingarna ännu inte är färdigställda kan man inte slå fast att det enbart är projektet Sluta skjut som påverkat denna minskning. De yrkesverksamma har i intervjuer beskrivit bristen på tillit som målgruppen har till myndighetspersoner som något som påverkar projektets utfall. Med hjälp av Hedquists (2002, s. 19) forskning om tillit och vikten av tillit för mottagandet av information, skulle man kunna argumentera att bristen på tillit påverkar projektet negativt. Hade tilliten till myndigheter varit högre är det möjligt att projektet hade kunnat generera mer framgångsrika resultat. Det är dock viktigt att ha i åtanke att denna studie endast undersöker yrkesverkssammars syn på projektet och det är således omöjligt för oss att veta hur klienterna betraktar Sluta skjut.

Många beskriver att samverkan varit en av de största framgångarna med projektet. Tidigare forskning visar att ett gemensamt mål, en allians bland aktörerna samt en god grundinställning är komponenter som bidrar till en lyckad samverkan (Anell & Mattisson 2009, s. 93-94; Basic 2018, s. 203-204 & Basic 2019, s. 245). Dessa komponenter har vi också identifiera i projektet Sluta skjut och kan därför dra slutsatsen att samverkan varit framgångsrik i projektet. Detta stämmer även överens med hur de yrkesverksamma beskrivit sig ha uppfattat samverkan. Ett annat utfall som vi kan identifiera är att de känner ett ökat förtroende för varandra mellan de olika myndigheterna. Eftersom gränserna är tydliga och tilliten finns, minskar också risken för konflikter (Anell & Mattisson 2009, s. 93-94). Vidare förklarar flera respondenter att projektet också har möjliggjort för en bättre samverkan i andra projekt utanför Sluta skjut då det har krävt att olika myndigheter arbetar tillsammans för att nå framgångsrika resultat. Detta kan ses som ytterligare ett positivt utfall av projektet.

Slutligen har trakasserier mot målgruppen identifierats av respondenterna som ytterligare ett potentiellt utfall. Detta eftersom en ökad uppmärksamhet från rättsväsendet kan uppfattas som överväldigande och kränkande hos målgruppen. Granér (2004, s. 204) och Hedquist (2002, s. 19) beskriver att ett respektfullt bemötande är av stor betydelse. Avsaknaden av förtroende gör att medborgare känner misstänksamhet och detta är något som kan skada relationen (Hedquist 2002, s. 6). Ett fortsatt öppet arbete med bemötande och kommunikation kan därför i framtiden minska problematiken och bidra till ett mer positivt utfall.

8.0 Avlutande diskussion

Avslutningsvis har denna studie gett oss större insikt i och förståelse för projektet Sluta skjut och GVI-metoden i stort. Många intressanta diskussioner har förts med yrkesverksamma om hur metoden ska uppnå målet med minskade skjutningar och våld mellan kriminella grupper i Malmö. Majoriteten av alla respondenter har varit väldigt positiva till detta projekt och dess möjligheter. Vi anser dock att det är viktigt att ha i åtanke att de flesta respondenterna i denna studie representerar kärngruppen av de människor som arbetar med projektet. Det är därför troligt att det är i deras intresse att tala gott om Sluta skjut och dess påverkan. Möjligheten finns att respondenterna avsiktligt eller oavsiktligt därför gett en onyanserad bild av projektet. Vi anser dock att vi talat med yrkesverksamma som har stort engagemang i det brottsförebyggande arbetet och att de svarat uppriktigt på våra frågor.

Ytterligare tankar och funderingar som väckts hos oss under studiens gång är huruvida projektets mål faktiskt uppnåtts. Detta har även varit något som många av våra respondenter också har reflekterat över. Det finns ännu inget svar på frågan eftersom forskning kring Sluta skjut inte är sammanställd. Utvärderingar pågår fortfarande och har ännu inte publicerats. Vårt resonemang kring frågan är att det finns många faktorer som har påverkat denna minskning. Stora satsningar har gjorts över hela Sverige för att få grepp om den organiserade brottsligheten och vi anser att man inte kan utesluta satsningar som införandet av en ny vapenlag samt Operation Rimfrosts påverkan. Att andra satsningar kan påverka minskningen av skjutningar och våld i en stad är en kritik som ofta framförts i tidigare forskning kring GVI-metoden (Cook & Ludwig 2006, s. 696). Trots att forskning kring strategins resultat är tvetydiga har vi identifierat att det finns en gemensam bild om att GVI-metoden har en positiv påverkan och faktiskt bidrar till att minska skjutningarna.

Vi bedömer att projektet kan anses lyckat utifrån flera parametrar. Även om Sluta skjuts faktiska påverkan på minskningarna av skjutningar och våld i Malmö inte är så stor som man hade hoppats på så har det genererat andra positiva utfall. Vår uppfattning är att ett projekt som detta tar tid att implementera och att arbetet är långt ifrån färdigt. Dock tror vi att GVI-metoden har stora möjligheter att påverka de kriminellas beteende. Den grund som projektet skapat, med fungerande samverkan och bra förtroende mellan aktörer, bör enligt oss betraktas som en framgång.

Det finns ytterligare forskningsfrågor som vi gärna hade velat undersöka om tiden fanns; Hur kan man genomföra en metod som bygger på informell social kontroll i Sverige med lyckade resultat? Hur uppfattar egentligen målgruppen denna satsning? Stämmer yrkesverksammas uppfattningar om Sluta skjut överens med målgruppens syn på projektet?

9.0 Referenser

Anell, Anders & Ola Mattisson (2009) *Samverkan i kommuner och landsting: en kunskapsöversikt*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Basic, Goran (2012). *Samverkan blir kamp: en sociologisk analys av ett projekt i ungdomsvården*. Lund: Lunds universitet

Basic, Goran (2018) Observed successful collaboration in social work practice: coherent triads in Swedish juvenile care. *European Journal of Social Work*, 21 (2): 193-206.

Basic, Goran (2019) Coherent triads and successful inter-professional collaboration: narratives of professional actors in the Swedish child welfare system. *Nordic Social Work Research*. 9 (3): 235-249.

Boyle, Douglas J, Jennifer L Lanterman, Joseph E. Pascarella & Chia-Cherng Cheng (2010) The Impact of Newark's Operation Ceasefire on Trauma Center Gunshot Wound Admissions. *Justice Research and Policy*; 12 (2): 105-123

Braga, Anthony A, David M. Kennedy, Anne M. Piehl & Elin J. Waring (2001a) *Reducing Gun Violence The Boston Gun Project's Operation Ceasefire*. Washington DC: National Institute of Justice

Braga, Anthony A, David M. Kennedy, Anne M. Piehl & Elin J. Waring (2001b) Part II. Measuring the Impact of Operation Ceasefire I: Braga, Anthony A, David M. Kennedy, Anne M. Piehl & Elin J. Waring. *Reducing Gun Violence The Boston Gun Project's Operation Ceasefire*. Washington DC: National Institute of Justice

Braga, Anthony A, David M. Hureau & Andrew V. Papachristos (2014) Detering Gang-Involved Gun Violence: Measuring the Impact of Boston's Operation Ceasefire on Street Gang Behavior. *Journal of Quantitative Criminology*. 30 (1): 113-139.

Bryman, Alan (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Upplaga 3 Stockholm: Liber

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) (u.å) *Sluta skjut (GVI)*. Hämtad: 2020-05-14.

<https://www.bra.se/forebygga-brott/pagaende-projekt/sluta-skjut-gvi.html>

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) (2020) *Årsredovisning 2019*. Hämtad: 2020-05-14

https://www.bra.se/download/18.7d27ebd916ea64de530352b4/1582294088815/2020_Arsredovi%20sning_Brottsforebyggande_radet_2019.pdf

Canoilas, Viviana (2020) *Mordet som skakade Sverige fortfarande olöst*. Hämtad: 2020-08-13

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/mordet-som-skakade-sverige-fortfarande-olost/?fbclid=IwAR1zPSTzRYvYNjRcdhNK4rfP9PTumvNnCAW5xu0FS4Au5O3wB0jUGpyH0uo>

Carlsson, Per (2020) *25-årig man död efter skjutning i Malmö – en gripen*. Hämtad: 2020-08-13

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/skottlossning-i-hyllie-en-person-till-sjukhus?fbclid=IwAR2QU2GVfgP8MAbYQghyq4eUrSewHK1Y-1FiatZ7CII-LBGMOVv5MoHEPqk>

Costello, Barbara J. (2017) *Social Control Theory I: Brent Teasdale & Mindy S. Bradley (red.) Preventing crime and violence*. Cham, Switzerland: Springer

Cook, Philip J & Jens Ludwig (2006) Aiming for Evidence-Based Gun Policy. *Journal of Policy Analysis and Management*. 25 (3): 691-735

Crandall, Vaughn & Sue-Lin Wong (2012) *Practice Brief: Call-In Preparation and Execution*. New York City: Center for Crime Prevention and Control John Jay College of Criminal Justice. Hämtad: 2020-05-14 https://nnscommunities.org/wp-content/uploads/2017/10/GVRS_Call-In_Guide.pdf

Danermark, Berth & Christian Kullberg (1999). *Samverkan: Välfärdsstatens nya arbetsform*. Lund: Studentlitteratur

Fagan, Jeffrey (2002) Policing Guns and Youth Violence. *The Future of Children*, 12 (2): 132-151.

Fixsen, Dean L, Sandra F. Naoom, Karen A. Blase, Robert M. Friedman & Frances Wallace. (2005). *Implementation research: A synthesis of the literature*. Tampa, Florida: University of South Florida, Louis de la Parte Florida Mental Health Institute, The National Implementation Research Network

Försäkringskassan (2019) *Socialförsäkringen* Hämtad: 2020-05-14

<https://www.forsakringskassan.se/wps/wcm/connect/957106b2-6325-4d9f-b9c5-d73c13dd69a7/4000-socialforsakringen-2019-03.pdf?MOD=AJPERES&CVID=>

Granér, Rolf (2004) *Patrullerande polisens yrkeskultur*. Doktorsavhandling. Lund: Lunds Universitet, Socialhögskolan.

Hedquist, Rolf (2002) *Trovärdighet: en förutsättning för förtroende*. Stockholm: Styrelsen för psykologiskt försvar

Henderson, Samantha M, Samuel S. Peterson & Robin S. Engel (2017) Pulling Levers to Prevent Violence: “The Boston Miracle,” Its Adaptations, and Future Directions for Research. I: Brent Teasdale & Mindy S. Bradley (red.) *Preventing crime and violence*. Cham, Switzerland: Springer

Jönson, Håkan (2010). *Sociala problem som perspektiv. En ansats för forskning och socialt arbete*. Malmö: Liber

Khoshnood, Ardavan (2019) ”Så har Malmö lyckats få ner våldsbrottsligheten”. *Dagens nyheter*, den 5 juli, 2018, DN debatt, s. 5.

Kihlström, Daniel (2020) *Ingen minskad tillgång på narkotika i Malmö*. Hämtad: 2020-08-13
https://www.svd.se/misstankt-skottlossning-i-malmo-bsgf?fbclid=IwAR36D537XR_iCAUIAlaU8EuL3Fg2vCWdvVF4nVNF5AHk0UVVRK_QsQ8bKB4

Malmö Stad (2020) *Så jobbar Malmö stad med trygghet*. Hämtad: 2020-08-04

<https://malmo.se/Aktuellt/Artiklar-Malmo-stad/2019-11-12-Sa-jobbar-Malmo-stad-med-trygghet.html?fbclid=IwAR0F3WYno8JUwqte1xRSof37h3UxdiJyNeP4IDUwqkIsJIE9ZaipABF81yc>

Malmö Stad (u.å. a) *Trygghet och säkerhet* Hämtad: 2020-05-14
<https://malmo.se/Fakta-och-statistik/Trygghet--sakerhet.html>

Malmö Stad (u.å. b) *Sluta skjut* Hämtad: 2020-05-14
<https://malmo.se/Sa-arbetar-vi-med.../Trygghet-och-sakerhet/Trygghetssamarbeten-med-myndigheter/Sluta-skjut.html#OmGVI>

Ministry of Children, Community and Social Services (2016) *Social Control and Self-Control Theories* Hämtad: 2020-05-14
http://www.children.gov.on.ca/htdocs/English/professionals/oyap/roots/volume5/chapter12_social_control.aspx

Nationalencyklopedin (u.å.) *Social kontroll* Hämtad: 2020-05-14
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/social-kontroll>

Nygård, Mikael (2013) *Socialpolitik i Norden: en introduktion*. Lund: Studentlitteratur

Polisen (2020) *Sprängningar och skjutningar - polisens arbete*. Hämtad: 2020-05-14.
<https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/sprangningar-och-skjutningar/>

Rosenfeld, Richard, Robert Fornango & Eric Baumer (2005) Did ceasefire, compstat, and exile reduce homicide? *Criminology & Public Policy*, 4 (3): 419-449.

Tuttle, James (2019) Murder in the shadows: evidence for an institutional legitimacy theory of crime. *International Journal of Comparative & Applied Criminal Justice*, 43 (1): 13-27.

Vetenskapsrådet (1990) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Elanders Gotab. <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

Warner, Barbara D. & Keri Burchfield (2011) Misperceived Neighborhood Values and Informal Social Control. *Justice Quarterly*, 28 (4): 606-630.

10.0 Bilagor

10.1 Intervjuguide

Bakgrund

1. Vad är din yrkesroll?
2. Hur länge har du arbetat som (yrkesrollen)?
3. Vad har du för utbildning?
4. Hur länge har du arbetat med Sluta skjut?
5. Har du någon annan arbetslivserfarenhet/kunskaper som gynnar ditt arbete inom projektet?
6. Skulle du kunna beskriva projektet Sluta skjut med egna ord?
7. Vad är din arbetsroll inom projektet?

Projekt

8. Hur tycker du att det gått med projektet fram tills idag?
9. Vad har fungerat bra med projektet? Ge exempel
10. Vilka svårigheter har ni stött på? Ge exempel
11. Hur tycker du att det har varit att arbeta utifrån metoden GVI? Vad har gått bra? Vad har varit svårt? Ge exempel
12. Kan du identifiera några skillnader på hur projektet utförs i Sverige jämfört med USA? Har det gjorts några ändringar för att anpassa metoden till Sverige? Ge exempel
13. Hur tycker du att det har varit att arbeta med Call-In? Vad har gått bra? Vad har varit svårt? Ge exempel
14. Skulle du kunna förklara processen med green room? Hur tycker du att det har fungerat?

Nu önskar vi gå in på ett nytt tema som berör social kontroll:

En stor del av projektet i andra städer har varit att man arbetar med social kontroll, både formell (då syftar man främst på myndigheter och rättsväsendet) och informell (då man främst syftar på civilsamhället och community runt kriminella tex familj, förebilder, grannar med mera).

Social kontroll

Vi skulle gärna vilja ställa några frågor kring hur du ser på den informella kontrollen i Sverige alltså kring civilsamhället.

15. Hur arbetar ni med civilsamhället i projektet?
16. USA, det land där projektet grundades, la stor vikt vid arbetat med community som dom kallar det. Anser du att det finns någon skillnad i hur man arbetar med civilsamhället i Sverige jämfört med USA? Och i så fall på vilket sätt? Exempel
17. (Om ni arbetar med det.) Anser du att arbetet med civilsamhället haft en positiv påverkan på projektets utfall? Exempel

Samarbete

18. Hur tycker du att samarbetet mellan det olika aktörerna i projektet har fungerat?
19. Vad har varit bra respektive svårt när det kommer till samarbete inom projektet?
20. Enligt din åsikt hur hade man kunnat förbättra samarbetet?

På Malmö stads hemsida om Sluta skjut uttrycks vikten av att aktörer och målgruppen möts som människor och att de har en bra kommunikation sinsemellan. Därför kommer vi nu att ställa några frågor kring kommunikation.

Kommunikation och relationer

21. Vad tycker du kännetecknar en god kommunikation?
22. Hur skulle du beskriva att ni arbetar för att uppnå en så god kommunikation med målgruppen som möjligt?
23. Anser du att relationen mellan aktörer och målgrupp har förbättrats sen projektets start?

Tillit

24. Hur skulle du beskriva graden av tillit som din profession har utifrån målgruppens perspektiv?
25. Vilken grad av tillit skulle du säga att projektet Sluta Skjut har utifrån målgruppens perspektiv?
26. Hur tror du tillit påverkar projektets möjligheter?

Avslutande fråga

27. Finns det något som du vill tillägga som du tycker att vi har missat?

10.2 Samtyckesblankett

Samtycke till deltagande i kandidatuppsats

Nedan ger du ditt samtycke till att delta i vår studie med vilken vi önskar titta närmare på projektet Sluta skjut i Malmö utifrån professionellas perspektiv.

Var vänlig läs igenom följande punkter noggrant och skriv under för att ge ditt medgivande till deltagande i studien. Jag samtycker till:

- Att jag tagit del av information om studien och dess syfte.
- Att jag deltar frivilligt och att jag när som helst har möjlighet att avbryta min medverkan utan att behöva ge en anledning till det.
- Att de uppgifter jag lämnar enbart används till denna studie samt att de uppgifter jag lämnar kommer att hanteras konfidentiellt.
- Att de uppgifter jag lämnar kommer att avidentifieras så att ingen utomstående kan härleda svaren till mig.

.....

Ort/datum/år

.....

Namnteckning

Namnförtydligande

.....

Namnteckning student

Namnförtydligande student

.....

Namnteckning student

Namnförtydligande student

.....

Namnteckning handledare

Namnförtydligande handledare

10.3 Informationsblankett

Nedan följer information om medverkan i kandidatuppsats

Hej! Vi är två socionomstudenter som studerar sjätte terminen på Lunds Universitet, Amanda Vinnerborg och Maria Hallme. Vi skriver i dagsläget vår kandidatuppsats med vilken vi önskar titta närmare på projektet Sluta skjut i Malmö.

Vår studie syftar till att undersöka projektets möjligheter, svårigheter och utfall utifrån yrkesverksammas perspektiv. Vårt mål är att ha åtta stycken telefonintervjuer med yrkesverksamma som samverkar och arbetar med projektet i Malmö. Vi strävar efter att spela in intervjuerna om samtycke finns. Din kunskap och medverkan är viktig och kommer att vara till stor hjälp i vår undersökning. Undersökningen kommer att genomföras i enlighet med de forskningsetiska principerna. Deltagande är helt frivilligt och du kan när som helst avbryta ditt deltagande. Du kommer att vara anonym och inga namn kommer att inkluderas i studien. Vi kommer att behandla dina uppgifter konfidentiellt genom att avidentifiera information under transkriberingen. Dessutom kommer vi att radera intervjuinspelningarna efter att transkriberingen färdigställts med syfte att skydda er integritet ytterligare. Hör gärna av dig om du har några frågor!